

ລະບຽບການຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ
ກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌
ກັບການເຮັດວຽກ

ສາລະບານ	ໜ້າ
1. ຈຸດປະສົງ.....	4
2. ການນຳໃຊ້.....	4
3. ຂອບເຂດແລະຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນລະບຽບການປະຕິບັດສະບັບນີ້.....	5
3.1 ຂອບເຂດ	5
3.2 ຄຳສັບທີ່ໃຊ້.....	5
4. ຫຼັກການສຳຄັນ	8
4.1 ການຮັບຮູ້ໂລກເອດສ໌ເປັນບັນຫາຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ	8
4.2 ການບໍ່ຈຳແນກ.....	8
4.3 ຄວາມສະເໝີພາບດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ	8
4.4 ສະພາບແວດລ້ອມຂອງການເຮັດວຽກທີ່ມີສຸຂະພາບ	9
4.5 ການໃຫ້ປຶກສາຄົ້ນຄວ້າທາງສັງຄົມ	9
4.6 ການກວດຫາການຕິດເຊື້ອເພື່ອໃຫ້ອອກຈາກວຽກ ຫຼື ຂະບວນການເຮັດວຽກ.....	9
4.7 ການຮັກສາຄວາມລັບ.....	9
4.8 ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງຂອງສາຍພົວພັນແຮງງານ.....	10
4.9 ການປ້ອງກັນ/ການຕ້ານ	10
4.10 ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ	10
5. ສິດທິໂດຍທົ່ວໄປແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບ	11
5.1 ລັດຖະບານແລະອົງການລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບ.....	11
5.2 ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ.....	14
5.3 ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ	17
6. ການປ້ອງກັນໂດຍການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາ.....	20
6.1. ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການໂຄສະນາປູກຈິດສຳນຶກ	20
6.2 ແຜນງານໃຫ້ການສຶກສາອົບຮົມ	21
6.3 ແຜນງານທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ	23
6.4 ການເຊື່ອມສານກັບແຜນງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ	24
6.5 ມາດຕະການໃນພາກປະຕິບັດເພື່ອສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງດ້ານພຶດຕິກຳ.....	24
6.6 ແຜນງານເຂົ້າເຖິງຊຸມຊົນ.....	25
7. ການຝຶກອົບຮົມ	25
7.1. ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຈັດການ, ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກແລະພະນັກງານຝ່າຍບຸກຄະລາກອນ.....	25

7.2.	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ອາສາສະມັກເພື່ອນສອນເພື່ອນ	26
7.3	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.....	26
7.4	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຝ່າຍສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ	27
7.5	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານກວດກາແຮງງານ/ໂຮງງານ	28
7.6	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຂົ້າໃກ້ເລືອດ	
	ຫຼື ທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດ.....	29
8.	ການກວດ.....	29
8.1	ຂໍ້ທ້າມກ່ຽວກັບການບັນຈຸພະນັກງານແລະການຈ້າງງານ	30
8.2	ຂໍ້ທ້າມກ່ຽວກັບການເຮັດປະກັນ	30
8.3	ການເຜົ່າລະວັງທາງລະບາດວິທະຍາ.....	30
8.4.	ການກວດແບບສະມັກໃຈ.....	31
8.5.	ການກວດແລະການປິ່ນປົວຫຼັງມີການຈັບບາຍເຊື້ອເນື່ອງຈາກການເຮັດວຽກ	31
9.	ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ	32
9.1.	ຄວາມເທົ່າທຽມກັບການເຈັບປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງຈາກພະຍາດອື່ນໆ.....	32
9.2.	ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ.....	33
9.3.	ບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານແລະບໍລິການສຸຂະພາບດ້ານອື່ນໆ	34
9.4	ການເຊື່ອມສານກັບກຸ່ມກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງແລະກຸ່ມຕ່າງໆ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ	34
9.5	ອຸດໜູນປະເພດຕ່າງໆ	34
9.6	ການປົກຄຸມຂອງການປະກັນສັງຄົມ	35
9.7	ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວແລະການຮັກສາຄວາມລັບ	35
9.8	ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານແລະຄອບຄົວ.....	36

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

I.	ຄວາມເປັນຈິງພື້ນຖານກ່ຽວກັບພະຍາດລະບາດດັ່ງກ່າວແລະຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.....	38
II.	ການຄວມຄຸມການຕິດເຊື້ອຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ	46
III.	ບັນຊີກວດສອບສຳລັບການສ້າງແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	
	ນະໂນຍາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ	48

1. ຈຸດປະສົງ.

ເພື່ອສະໜອງແນວທາງສໍາລັບການແກ້ໄຂບັນຫາການແຜ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ແລະ ໃນການສົ່ງເສີມວຽກເຮັດທີ່ເໝາະສົມເປັນທຳ. ລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ກວມເອົາບັນດາຂົງເຂດການດຳເນີນງານທີ່ສໍາຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

- ກ. ການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌.
- ຂ. ການຄຸ້ມຄອງແລະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂລກເອດສ໌ ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.
- ຄ. ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານ ທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌.
- ງ. ການລົບລ້າງຄວາມມີປອມດ້ອຍແລະການຈຳແນກບົນພື້ນຖານສະຖານະພາບການຕິດເຊື້ອ HIV ຫຼື ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຕົວຈິງ ຫຼື ທີ່ເຂົ້າໃຈວ່າຕິດເຊື້ອ.

2. ການນຳໃຊ້.

ຄວນນຳໃຊ້ລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ດັ່ງນີ້:

- ກ. ສ້າງການປ້ອງກັນແລະຕອບໂຕ້ທີ່ໜັກແໜ້ນຂຶ້ນໃນລະດັບວິສາຫະກິດ, ຊຸມຊົນ, ຂະແໜງການ, ລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນແລະສາກົນ;
- ຂ. ສົ່ງເສີມຂະບວນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ການຂໍ້ຄຳປຶກສາ, ການເຈລະຈາ ແລະ ທຸກແບບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະບັນດາຜູ້ຕ່າງໜ້າຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານ, ບຸກຄະລາກອນດ້ານສຸຂະພາບແຮງງານ, ຊ່ຽວຊານໂລກເອດສ໌ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ (ເຊິ່ງອາດຈະລວມເອົາທັງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງໃນລະດັບຊຸມຊົນ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດ (NGOs));
- ຄ. ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ເນື້ອໃນຂອງລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ພາຍໃຕ້ການຂໍ້ຄຳປຶກສາຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ:
 - ກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍແລະແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ,
 - ບັນດາຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບພາຍໃນຫົວໜ່ວຍແຮງງານ/ວິສາຫະກິດ, ແລະ
 - ນະໂຍບາຍແລະແຜນດຳເນີນງານພາຍໃນຫົວໜ່ວຍແຮງງານ.

3. ຂອບເຂດແລະຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນລະບຽບສະບັບນີ້

3.1 ຂອບເຂດ

ລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ:

- ກ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານທຸກຄົນ (ລວມທັງຜູ້ສະມັກງານ) ທັງໃນພາກລັດ ແລະເອກະຊົນ, ແລະ
- ຂ. ວຽກທຸກດ້ານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນວຽກພາຍໃນຂະແໜງເສດຖະກິດໃນລະບົບແລະນອກລະບົບ.

3.2 ຄຳສັບທີ່ໃຊ້.

HIV: Human Immunodeficiency Virus - ໄວຣັດສ໌ພູມຕ້ານທານຂອງຮ່າງກາຍບົກຜ່ອງ, ເປັນ ໄວຣັດສ໌ທີ່ເຮັດໃຫ້ລະບົບພູມຕ້ານທານຂອງຮ່າງກາຍອ່ອນແອແລະໃນທີ່ສຸດກໍ່ຈະເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ ເປັນໂລກເອດສ໌.

ໂລກເອດສ໌-AIDS: ໄດ້ມາຈາກຄຳວ່າ Acquired Immune Deficiency Syndrome ເຊິ່ງໝາຍເຖິງກຸ່ມອາການທີ່ເກີດຈາກພູມຕ້ານທານຂອງຮ່າງກາຍເຊື່ອມລົງຈົນເຮັດໃຫ້ນຳໄປສູ່ການຕິດເຊື້ອພະຍາດແຊກຊ້ອນອື່ນໆແລະໂລກມະເຮັງໄດ້ງ່າຍ ເຊິ່ງມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ຍັງບໍ່ທັນມີຢາຮັກສາໄດ້ເທື່ອ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນລະທົບຈາກໂລກເອດສ໌: ໝາຍເຖິງບຸກຄົນທີ່ມີຊີວິດປ່ຽນໄປໃນທາງໃດທາງໜຶ່ງຍ້ອນການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ອັນເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກຜົນກະທົບໃນວົງກວ້າງຂອງພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວນີ້.

ການຈຳແນກ: ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຄຳນິຍາມທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາຂອງອົງການແຮງງານສາກົນວ່າດ້ວຍການຈຳແນກ (ໃນຂົງເຂດການຈ້າງງານແລະການປະກອບອາຊີບ), ສະບັບປີ 1958 (ເລກທີ 111) ເຊິ່ງລວມເອົາທັງການຈຳແນກບົນພື້ນຖານສະຖານະພາບການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌. ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວຍັງລວມເອົາການຈຳແນກບົນພື້ນຖານໃນການເຂົ້າໃຈວ່າ ມີການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ທີ່ລວມເອົາທັງການຈຳແນກບົນພື້ນຖານວິຖີທາງເພດ (ເພດທີສາມ).

ຜູ້ທີ່ມີຄວາມພິການ: ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຄຳນິຍາມທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາຂອງອົງການແຮງງານສາກົນວ່າດ້ວຍການພື້ນຟູວິຊາຊີບແລະການຈ້າງງານ (ສຳລັບຄົນພິການ), ສະບັບປີ 1983 (ເລກທີ 159), ເຊິ່ງມີເນື້ອໃນຢູ່ວ່າ: ຜູ້ທີ່ມີຄວາມ

ພິການແມ່ນບຸກຄົນທີ່ໂອກາດໃນການໄດ້ເຮັດ, ຮັກສາ ແລະ ກ້າວໜ້າໃນວຽກທີ່ເໝາະສົມນັ້ນຫຼຸດລົງ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍອັນເນື່ອງມາຈາກຄວາມເສຍອົງຄະທາງຮ່າງກາຍ ຫຼື ທາງມັນສະໝອງທີ່ຖືກຮັບຮູ້.

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ: ໝາຍເຖິງບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຈ້າງຜູ້ອອກແຮງງານເຂົ້າເຮັດວຽກ ພາຍໃຕ້ສັນຍາຈ້າງທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ປາກເປົ່າ ເຊິ່ງເປັນສັນຍາທີ່ກຳນົດສິດແລະໜ້າທີ່ ຂອງທັງສອງຝ່າຍທີ່ສອດຄ່ອງຕາມກົດໝາຍແລະແບບວິທີການປະຕິບັດຂອງປະເທດ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງ ງານນັ້ນ ອາດຈະເປັນລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ວິສາຫະກິດເອກະຊົນ ແລະ ສ່ວນ ບຸກຄົນ.

ອົງການບໍລິການສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານຂອງລັດ (OHS): ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ ໃນລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຄຳນິຍາມທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາຂອງ ອົງ ການແຮງງານສາກົນ ວ່າດ້ວຍບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານ, ສະບັບປີ 1958, (ເລກທີ 161) ເຊິ່ງມີ ເນື້ອໃນຢູ່ວ່າ: ອົງການ ບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານຂອງລັດ ເປັນອົງການບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ມີໜ້າທີ່ປ້ອງກັນຈຳເປັນພື້ນຖານ ແລະ ຮັບຜິດຊອບໃນການໃຫ້ ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ກໍ່ຄື ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວ ກັບບັນດາເງື່ອນໄຂຂອງການສ້າງ ແລະ ຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກແລະວິທີ ການເຮັດວຽກທີ່ປອດໄພ ແລະ ມີສຸຂະພາບ ເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ມີສຸຂະພາບທາງຮ່າງກາຍແລະ ທາງມັນສະໝອງທີ່ດີເລີດໃນເວລາເຮັດວຽກ. OHS ຍັງໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການປັບປຸງວຽກ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຕາມສຸຂະພາບທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ທາງມັນ ສະໝອງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການປັບປຸງແບບສົມເຫດສົມຜົນ/ການເອົາອຳນວຍຕາມສົມຄວນ (ຫຼື reasonable accommodation): ໝາຍເຖິງການດັດແປງ ຫຼື ການດັດປັບໃດກໍ່ຕາມທີ່ມີຕໍ່ວຽກ ຫຼື ສະຖານທີ່ ເຮັດວຽກ ເຊິ່ງສາມາດປະບັດໄດ້ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຜູ້ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ຄົນປ່ວຍໂລກ ເອດສ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການປະກອບອາຊີບ ຫລື ວຽກງານ.

ການກວດຫາການຕິດເຊື້ອ (screening): ຈະວັດແທກເບິ່ງວ່າ: ໄດ້ມີການກວດຫາເຊື້ອ ໂລກເອດສທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ (ການປະເມີນພຶດຕິກຳສ່ຽງ) ຫຼື ມີການຕັ້ງຄຳຖາມກ່ຽວກັບການ ກວດເລືອດແລ້ວຫຼືບໍ່ ຫຼື ມີການຖາມກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວດ້ວຍຢາແລ້ວຫຼືບໍ່.

ເພດແລະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ: ລະຫວ່າງແມ່ຍິງກັບຜູ້ຊາຍພົບວ່າ: ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນທັງ ທາງດ້ານຊີວະແລະບົດບາດທາງສັງຄົມ. ຄຳວ່າ “ເພດ” ໃນທີ່ນີ້ໝາຍເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງທາງຊີວະ, ສ່ວນຄຳວ່າ “ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ” ໝາຍເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານບົດບາດທາງສັງຄົມ ແລະ ສາຍ ພົວພັນລະຫວ່າງແມ່ຍິງກັບຜູ້ຊາຍ. ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເປັນສິ່ງທີ່ຜ່ານການຮຽນຮູ້ດ້ວຍການເຂົ້າສັງ ຄົມ ແລະ ມີຄວາມແຕກຕ່າງຫຼາກຫຼາຍຕາມວັດທະນາທຳ. ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ

ຈາກອາຍຸ, ຊົນຊັ້ນ, ເຊື້ອຊາດ, ຊົນຊາດ-ຊົນເຜົ່າແລະສາສະໜາ, ພ້ອມນັ້ນຍັງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກແວດລ້ອມທາງພູມສາດ, ເສດຖະກິດແລະການເມືອງ.

ການຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ (STI): ໝາຍເຖິງການຕິດຕໍ່ຜ່ານການມີເພດສຳພັນ ເຊິ່ງໃນ ນັ້ນລວມມີ: ໜອງໃນ, ຫູດຫອນໄກ່, ລົງຂາວ, ແລະຍັງລວມເອົາທັງໂລກອື່ນໆທີ່ເມື່ອກ່ອນຮູ້ກັນໃນ ຊື່ຂອງພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ (STDs).

ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ: ແມ່ນແບບວິທີປະຕິບັດຄວບຄຸມການຕິດເຊື້ອທີ່ ເປັນມາດຕະຖານງ່າຍດາຍເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງສາຍ ເລືອດ (ສຳລັບຄຳອະທິບາຍຄົບຖ້ວນ, ໃຫ້ເບິ່ງໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II).

ການຍົກເລີກການຈ້າງງານ ໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຍົກເລີກ ການຈ້າງງານ, ສະບັບປີ 1982 (ເລກທີ 158) ໂດຍມີເນື້ອໃນວ່າ: ການຍົກເລີກການຈ້າງງານ ແມ່ນ ການໃຫ້ຍຸຕິການເຮັດວຽກທີ່ເປັນຂໍ້ລິເລີ່ມຈາກຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ.

ຜູ້ອອກແຮງງານໃນກິດຈະກຳນອກລະບົບ (ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ): ອີງ ຕາມຄວາມໝາຍໃນບົດລາຍງານຂອງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ອົງການແຮງງານສາກົນ ໝາຍເຖິງຜູ້ ອອກແຮງງານໃນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຜະລິດແລະແຈກຢາຍສິນຄ້າແລະບໍລິການ, ແລະ ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວປະກອບດ້ວຍຜູ້ຜະລິດເອກະລາດ ຫຼື ເປັນຜູ້ປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນເອງ ທີ່ຢູ່ຕາມບັນດາເມືອງໃຫຍ່ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ຈຳນວນໜຶ່ງມີການຈ້າງແຮງງານຄອບ ຄົວ ແລະ/ຫຼື ຈ້າງຜູ້ອອກແຮງງານຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື ຄົນຝັກງານ, ເປັນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ໃຊ້ທຶນນ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີທຶນເລີຍ, ມີລະດັບເຕັກໂນໂລຊີແລະທັກສະຕ່ຳ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ຈິ່ງມີສະມັດຕະພາບໃນການ ຜະລິດຕຳເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບລາຍໄດ້ຕ່ຳຫຼາຍແລະບໍ່ເປັນປົກກະຕິ (ລະອຽດ, ໃຫ້ເບິ່ງ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I).

ຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ອອກແຮງງານ: ອີງຕາມສົນທິສັນຍາຂອງອົງການແຮງງານສາກົນວ່າດ້ວຍຜູ້ ຕາງໜ້າຜູ້ອອກແຮງງານ, ສະບັບປີ 1951 (ເລກທີ 135), ຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ອອກແຮງງານ ແມ່ນບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້ຈາກກົດໝາຍ ຫຼື ແບບວິທີປະຕິບັດຂອງປະເທດໃນຖານະຂອງ:

- ກ. ຜູ້ຕາງໜ້າກຳມະບານຄື: ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຫຼື ເລືອກຕັ້ງເອົາໂດຍກຳມະບານ ຫຼື ສາມະຊິກຂອງກຳມະບານ; ຫຼື
- ຂ. ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ຖືກເລືອກຕັ້ງເອົາຄື: ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງເອົາຢ່າງເສລີ ຈາກຜູ້ອອກແຮງງານຂອງວິສາຫະກິດ ໂດຍການເລືອກຕັ້ງເອົານັ້ນສອດຄ່ອງຕາມ ບັນດາບົດບັນຍັດທີ່ມີໃນກົດໝາຍຂອງປະເທດ ຫຼື ລະບຽບການ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ

ກັນ, ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເລືອກຕັ້ງເອົາໃນລັກສະນະນີ້ ຈະບໍ່ລວມເອົາກິດຈະກຳທີ່ຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນສິດທິພິເສດສະເພາະຂອງກຳມະບານພາຍໃນປະເທດ.

ຄວາມສ່ຽງ/ຄວາມບໍ່ສາມາດປົກປ້ອງຕົນເອງໄດ້ (vulnerability): ໝາຍເຖິງການຂາດອຳນາດທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ເງື່ອນໄຂທາງວັດທະນະທຳແລະສະພາບຂອງວຽກທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ ແລະ ໝາຍເຖິງສະພາບຕ່າງໆທີ່ເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍຕົກໃນຄວາມສ່ຽງສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າຕໍ່ການກາຍເປັນແຮງງານເດັກ(ລາຍລະອຽດ, ໃຫ້ເບິ່ງໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I).

4. ຫຼັກການສຳຄັນ

4.1 ການຮັບຮູ້ໂລກເອດສ໌ເປັນບັນຫາຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ

ໂລກເອດສ໌ ເປັນບັນຫາຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ແລະ ຄວນຖືກປະຕິບັດຄືກັນກັບການເຈັບເປັນ/ອາການປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງອື່ນໆທີ່ມີໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ການຮັບຮູ້ໂລກເອດສ໌ເປັນບັນຫາຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຖືວ່າຈຳເປັນເນື່ອງຈາກໂລກເອດສ໌ ບໍ່ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບສະເພາະຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກນຳອີກ; ໃນຖານະທີ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກກໍເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ຈຶ່ງຄວນສະແດງບົດບາດສູ້ຊົນເພື່ອຈຳກັດການແຜ່ລະບາດແລະຜົນກະທົບຂອງພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວ.

4.2 ການບໍ່ຈຳແນກ

ອີງຕາມຈິດໃຈຂອງວຽກທີ່ມີຄຸນຄ່າ-ເປັນທຳແລະການເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິມະນຸດແລະກຽດສັກສີຂອງຜູ້ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຈຶ່ງບໍ່ຄວນຈຳແນກຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານບິນພື້ນຖານຂອງສະຖານະພາບການຕິດເຊື້ອຕົວຈິງ ຫຼື ທີ່ເຂົ້າໃຈວ່າຕິດເຊື້ອ. ການຈຳແນກແລະການສ້າງຄວາມມີປອມດ້ອຍຕໍ່ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຈະເປັນອຸປະສັກກົດຂວາງບັນດາຄວາມ ພະຍາຍາມທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ສົ່ງເສີມການປ້ອງກັນ/ການຕ້ານໂລກເອດສ໌.

4.3 ຄວາມສະເໝີພາບດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ຄວນມີການຮັບຮູ້ມິຕິດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍຂອງບັນຫາໂລກເອດສ໌. ແມ່ຍິງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອສູງກວ່າຜູ້ຊາຍ ແລະ ພົບຢູ່ເປັນປະຈຳວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນທາງລົບຈາກໂລກເອດສ໌ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍເນື່ອງຈາກເຫດຜົນທາງຊີວະ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ເສດຖະກິດ. ຍິ່ງມີການຈຳແນກບົດບາດຍິງ-ຊາຍໃນສັງຄົມສູງເທົ່າໃດ ສະຖານະພາບຂອງແມ່ຍິງໃນສັງຄົມຍິ່ງຕໍ່າລົງເທົ່ານັ້ນແລະເຂົາເຈົ້າຍິ່ງຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນທາງລົບຈາກເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຫຼາຍຂຶ້ນໄປເທົ່າ

ນັ້ນ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ການໃຫ້ອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງແລະການມີສາຍພົບພັນດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍທີ່ສະເໝີພາບຫຼາຍ ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຈຶ່ງເປັນເລື່ອງສຳຄັນຢິ່ງຕໍ່ຄວາມສຳເລັດໃນການຕ້ານການແຜ່ລະບາດຂອງ ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແລະ ການຊ່ວຍໃຫ້ແມ່ຍິງສາມາດຈັດການກັບບັນຫາໂລກເອດສ໌.

4.4 ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການເຮັດວຽກທີ່ມີສຸຂະພາບ

ສິ່ງແວດລ້ອມການເຮັດວຽກ ຄວນເປັນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີສຸຂະພາບ ແລະ ປອດໄພເຊິ່ງທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໃນຕົວຈິງເພື່ອຊ່ວຍກັນຕ້ານການຕິດຕໍ່ຂອງເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ໂດຍເຮັດແນວໃດໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມບັນດາບົດບັນຍັດໃນສົນທິສັນຍາຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ ວ່າດ້ວຍສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ, ສະບັບປີ 1981 (ເລກທີ 155).

ສິ່ງແວດລ້ອມການເຮັດວຽກທີ່ມີສຸຂະພາບ ຈະຊ່ວຍສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານມີສຸຂະພາບທາງຮ່າງກາຍແລະທາງມັນສະໜອງທີ່ດີເລີດໃນເວລາເຮັດວຽກ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການດັດປັບວຽກໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຕາມສຸຂະພາບທາງຮ່າງກາຍແລະທາງມັນສະໜອງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

4.5 ການປຶກສາຄົ້ນຄວ້າທາງສັງຄົມ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ ໃຫ້ປະສິບຜົນສຳເລັດນັ້ນ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຮ່ວມມືແລະຄວາມໄວ້ໃຈເຊິ່ງກັນແລະກັນລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານ, ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ລັດຖະບານ (ຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ), ພ້ອມນັ້ນຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນຈາກຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອແລະທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌.

4.6 ການກວດຫາການຕິດເຊື້ອເພື່ອໃຫ້ອອກຈາກວຽກ ຫຼື ຂະບວນການເຮັດວຽກ

ການກວດຫາການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ບໍ່ຄວນໃຊ້ເປັນເງື່ອນໄຂກຳນົດຕໍ່ຜູ້ສະມັກວຽກ ຫຼື ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່.

4.7 ການຮັກສາຄວາມລັບ

ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ມີເຫດຜົນໃນການຂໍໃຫ້ຜູ້ສະມັກວຽກ ຫຼື ຜູ້ອອກແຮງງານເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວທີ່ກ່ຽວກັບເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຫຼື ການກຳນົດພັນທະຕໍ່ເພື່ອນຮ່ວມງານຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ອອກແຮງງານນຳກັນ. ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວທີ່ກ່ຽວກັບສະຖານະພາບການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບຽບການຮັກສາຄວາມລັບທີ່

ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບປະຕິບັດຂອງອົງການ ILO ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ, ສະບັບປີ 1977.

4.8 ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງຂອງສາຍພົວພັນແຮງງານ

ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ບໍ່ຄວນເປັນສາເຫດຂອງການຍົກເລີກການຈ້າງງານ ຄືກັນກັບອາການປ່ວຍແບບອື່ນໆ, ຜູ້ທີ່ເຈັບປ່ວຍເນື່ອງຈາກການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຄວນສາມາດສືບຕໍ່ເຮັດວຽກຕໍ່ໄປດົນເທົ່າທີ່ສຸດຂະພາບຮ່າງກາຍຈະອຳນວຍກັບວຽກທີ່ເໝາະສົມ.

4.9 ການປ້ອງກັນ/ການຕ້ານ

ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເປັນເລື່ອງທີ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້. ວິທີປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອສາມາດບັນລຸໄດ້ດ້ວຍຫຼາກຫຼາຍຍຸດທະສາດທີ່ມີການກຳນົດເປົ້າໝາຍໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບເງື່ອນໄຂແລະວັດທະນະທຳຂອງປະເທດ.

ສາມາດດຳເນີນການປ້ອງກັນຂຶ້ນໄປຕື່ມອີກດ້ວຍການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ, ການໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌, ການປ່ຽນແປງຮູບການປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ຕິດເຊື້ອແລະ ການສ້າງໃຫ້ມີສິ່ງ ແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ຈຳແນກຜູ້ຕິດເຊື້ອ.

ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມມີບົດບາດພິເສດໃນການຊ່ວຍສົ່ງເສີມການປ້ອງກັນໂດຍສະເພາະໃນສ່ວນທີ່ພົວພັນກັບການປ່ຽນແປງທັດສະນະຄະຕິແລະພຶດຕິກຳດ້ວຍການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະໃຫ້ການສຶກສາ, ພ້ອມນັ້ນເຂົາເຈົ້າຍັງມີບົດບາດພິເສດໃນການແກ້ໄຂບັນດາປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

4.10 ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ

ຄວາມສາມັກຄີ, ການເບິ່ງແຍງເອົາໃຈໃສ່ແລະການຊ່ວຍເຫຼືອກັນ ຄວນເປັນທິດນຳໃຫ້ແກ່ການຕອບໂຕ້ໂລກເອດສ໌ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ຜູ້ອອກແຮງງານທຸກຄົນລວມທັງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ມີສິດໄດ້ຮັບການບໍລິການປົນປົວສຸຂະພາບໃນລະດັບທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດຈ່າຍໄດ້. ບໍ່ຄວນໃຫ້ມີການຈຳແນກຕໍ່ເຂົາເຈົ້າແລະຜູ້ທີ່ເພິ່ງພາອາໄສເຂົາເຈົ້າໃນດ້ານການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ການເຂົ້າຮັບອຸດໜູນຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມພາກບັງຄັບ ແລະ ລະບົບປະກັນຕົນຕາມສາຍອາຊີບຕ່າງໆ.

5. ສິດທິໂດຍທົ່ວໄປແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບ

5.1 ລັດຖະບານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ກ. **ຄວາມສອດຄ່ອງ.** ລັດຖະບານຄວນຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງພາຍໃນແຜນງານແລະຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ ໂດຍຕ້ອງຮັບຮູ້ຄວາມສໍາຄັນໃນການລວມເອົາເລື່ອງໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເຂົ້າໄວ້ໃນແຜນແຫ່ງຊາດຕົວຢ່າງ: ດ້ວຍການຮັບປະກັນໃຫ້ສາມະຊົກຂອງສະພາເອດສ໌ແຫ່ງຊາດປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານ, ຜູ້ຕິດເຊື້ອແລະບັນດາກະຊວງທີ່ຮັບຜິດຊອບບັນຫາແຮງງານແລະບັນຫາສັງຄົມ.

ຂ. **ການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຫຼາຍຂະແໜງການ.** ອົງການລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄວນລະດົມການມີສ່ວນຮ່ວມແລະການສະໜັບສະໜູນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆໃນວົງກວ້າງໃຫ້ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກປ້ອງແລະປ້ອງກັນ, ເຊິ່ງໃນນັ້ນລວມເອົາທັງອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຂອງລັດ, ພາກເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ມີຈຳນວນຄູ່ຮ່ວມງານໃນໂລກແຫ່ງການເຮັດວຽກເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ.

ຄ. **ການປະສານງານ.** ລັດຖະບານ ຄວນອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການປະສານທຸກກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫຼືອໃນລະດັບຊາດທີ່ສະໜອງສິ່ງແວດລ້ອມອັນເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫຼືອໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ແລະ ຄວນໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຈຳນວນຄູ່ຮ່ວມທາງສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ແລະທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ການປະສານງານນັ້ນຄວນສານຕໍ່ຈາກບັນດາມາດຕະການແລະບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຢູ່ໃນລະບົບແລ້ວ.

ງ. **ການປ້ອງກັນ ແລະ ການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ.** ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄວນລິເລີ່ມແລະເຮັດວຽກຮ່ວມກັນກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມເພື່ອໂຄສະນາປ້ອງກັນແລະປູກຈິດສຳນຶກ ໂດຍສະເພາະຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.

ຈ. **ແນວທາງແນະນຳການປິ່ນປົວ.** ສຳລັບປະເທດທີ່ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການສະໜອງບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານ, ລັດຖະບານຂອງປະເທດ ຄວນສະໜອງແນວທາງເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ໃຊ້ແຮງງານໃນການຄຸ້ມຄອງການເບິ່ງແຍງແລະປິ່ນປົວຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌. ແນວທາງແນະນະດັ່ງກ່າວ ຄວນພິຈາລະນາເບິ່ງບັນດາບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບທີ່ມີຢູ່.

ສ. **ການປົກປ້ອງສັງຄົມ.** ລັດຖະບານ ຄວນຮັບປະກັນວ່າ: ບັນດາປະເພດອຸດໜູນພາຍໃຕ້ກິດໝາຍແລະລະບຽບການແຫ່ງຊາດ ກໍ່ນຳໃຊ້ກັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌

ໃນລັກສະນະທີ່ສະເໝີພາບກັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຈັບເປັນຂັ້ນຮ້າຍແຮງຍ້ອນພະຍາດອື່ນ. ໃນການອອກແບບແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບປະກັນສັງຄົມ, ລັດຖະບານ ຄວນພິຈາລະນາ ລັກສະນະການທຳລາຍໄປໜ້າແລະທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ແນ່ນອນຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວນີ້ ແລ້ວ ຈຶ່ງອອກແບບລະບົບປະກັນສັງຄົມຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຕົວຢ່າງ: ດ້ວຍການສະໜອງ ປະເພດອຸດໜູນຕ່າງໆໃຫ້ເມື່ອຄົນເຈັບຕ້ອງການ ແລະ ດ້ວຍການຕອບສະໜອງຕໍ່ການອ້າງ ສິດຂໍປັນປົວໃນລັກສະນະວ່ອງໄວ.

ຂ. **ການຄົ້ນຄວ້າ.** ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຄວາມສອດຄ່ອງພາຍໃນບັນດາແຜນແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍ ເອດສ໌, ເພື່ອລະດົມບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມ, ເພື່ອປະເມີນມູນຄ່າຄວາມເສຍຫາຍທີ່ ພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວສ້າງໃຫ້ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ສຳລັບລະບົບປະກັນສັງຄົມແລະເສດ ຖະກິດ, ແລະ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການວາງແຜນບັນເທົາຜົນກະທົບທາງ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ອົງການລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບຄວນຊຸກຍູ້, ສະໜັບສະໜູນ, ດຳເນີນ ການສຶກສາ ແລະ ເຜີຍແພ່ຜົນການສຶກສາການຄາດຄະເນປະຊາກອນ, ການສຶກສາອັດຕາ ແພ່ລະບາດ ແລະ ບັນດາກໍລະນີສຶກສາທີ່ເປັນແບບວິທີປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ. ລັດຖະບານ ຄວນພະຍາຍາມສູ້ຊົນສະໜອງຂອບທາງດ້ານສະຖາບັນແລະລະບຽບການເພື່ອໃຫ້ສາມາດ ບັນລຸໄດ້ຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້. ການຄົ້ນຄວ້າ ຄວນລວມເອົາການວິເຄາະທີ່ມີລັກສະນະລະ ອງດອ່ອນຕໍ່ບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍໂດຍນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄວ້າຂອງຜູ້ ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າຕະຫຼອດເຖິງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງ ງານ. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຄວນມີລັກສະນະສະເພາະຂະແໜງການແລະຈັດແບ່ງຕາມເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ວິຖີທາງເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບຂອງການຈ້າງງານແລະອາຊີບ, ແລະ ຄວນ ເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ (ພາຍໃນຂອບ ເຂດທີ່ເຮັດໄດ້). ຄວນໃຫ້ມີກົນໄກການປະເມີນຜົນກະທົບແບບຍາວນານໃນສ່ວນທີ່ເຫັນວ່າ ເໝາະສົມ.

ຍ. **ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານການເງິນ.** ຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ລັດຖະບານໂດຍການຂໍ ຄຳປຶກສາກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມແລະພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຄວນປະເມີນຜົນ ກະທົບທາງການເງິນທີ່ເກີດຈາກການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ ແລະ ຊອກຫາວິທີລະດົມ ແຫຼ່ງທຶນທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດເຂົ້າໃນແຜນຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ ໃນນັ້ນ ອາດຈະລວມເອົາການລະດົມທຶນເຂົ້າໃນລະບົບປະກັນສັງຄົມນຳຖ້າເຫັນວ່າສອດຄ່ອງ.

ດ. **ນິຕິບັນຍັດ.** ເພື່ອລົບລ້າງການຈຳແນກຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກແລະຮັບປະກັນໃຫ້ມີການ ປ້ອງກັນຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກແລະການປົກປ້ອງສັງຄົມ, ລັດຖະບານໂດຍການຂໍຄຳປຶກສາ ນຳບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມແລະຊ່ຽວຊານໂລກເອດສ໌ ຄວນສະໜອງຂອບລະບຽບ

ການທີ່ສອດຄ່ອງ, ພ້ອມທັງດັດແກ້ກົດໝາຍແຮງງານແລະນິຕິບັນຍັດອື່ນໆຕາມທີ່ເຫັນວ່າ ຈຳເປັນ.

ຕ. *ເງື່ອນໄຂສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງລັດ.* ເມື່ອລັດຖະບານສະໜອງທຶນເລີ່ມຕົ້ນ ຫຼື ແຮງ ຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ບັນດາວິສາຫະກິດພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ, ລັດຄວນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ຮັບປະຕິ ບັດຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດ ແລະ ຊຸກຍູ້ຜູ້ຮັບໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບປະຕິບັດສະບັບ ນີ້, ຕະຫຼອດເຖິງບັນດານະໂຍບາຍແລະລະບຽບປະຕິບັດທີ່ໃຫ້ຜົນສັກສິດຕໍ່ບັນດາບົດບັນ ຍັດໃນລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້.

ຖ. *ການບັງຄັບປະຕິບັດ.* ອົງການລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄວນສະໜອງຂໍ້ມູນແລະຄຳແນະນຳ ດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບວິທີທີ່ມີປະສິດທິພາບ ສູງສຸດໃນການປະຕິບັດຕາມນິຕິບັນຍັດແລະລະບຽບການທີ່ນຳໃຊ້ກັບລະບຽບປະຕິບັດວ່າ ດ້ວຍໂລກເອດສ໌ໃນໂລກແຫ່ງການເຮັດວຽກ. ເຂົາເຈົ້າ ຄວນເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ ແກ່ໂຄງຮ່າງແລະຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຊັ່ນ: ໜ່ວຍງານ/ກົມກວດກາແຮງງານ/ໂຮງ ງານ, ສານແລະຄະນະສານແຮງງານ.

ທ. *ຜູ້ອອກແຮງງານໃນກິດຈະກຳນອກລະບົບ (ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ).* ລັດ ຖະບານ ຄວນຂະຫຍາຍແລະຮັບຮອງບັນດາແຜນງານປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ ສຳລັບຜູ້ອອກ ແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບເຊິ່ງໃນນັ້ນຄວນລວມເອົາທັງການສ້າງລາຍ ໄດ້ແລະການປົກປ້ອງສັງຄົມ. ລັດຖະບານ ຄວນອອກແບບແລະພັດທະນາວິທີການດຳເນີນ ງານແບບໃໝ່ທີ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

ນ. *ການບັນເທົາ.* ລັດຖະບານ ຄວນສົ່ງເສີມການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານທາງບັນ ດາລະບົບປົນປົວສຸຂະພາບຂອງພາກລັດ, ລະບົບປະກັນສັງຄົມ, ແລະ/ຫຼື ຜ່ານທາງບັນດາ ແຜນງານລິເລີ່ມອື່ນໆທີ່ສອດຄ່ອງຂອງລັດ. ລັດຖະບານໂດຍຮ່ວມກັບອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ ໃຊ້ແຮງງານແລະຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນສູ້ຊົນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດ ເຊື້ອສາມາດເຂົ້າເຖິງການປົນປົວ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ບ. *ເດັກນ້ອຍແລະໄວໜຸ່ມ.* ໃນແຜນງານລົບລ້າງການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກ, ລັດຖະບານ ຄວນຮັບປະກັນວ່າໄດ້ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ກັບຜົນກະທົບຂອງພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວທີ່ມີ ຕໍ່ເດັກນ້ອຍແລະໄວໜຸ່ມຜູ້ທີ່ພໍ່ແມ່ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ເສຍຊີວິດຍ້ອນໂລກເອດສ໌.

ປ. *ການຮ່ວມມືໃນລະດັບພາກພື້ນແລະສາກົນ.* ລັດຖະບານ ຄວນສົ່ງເສີມແລະສະໜັບສະ ໜູນການຮ່ວມມືໃນລະດັບພາກພື້ນແລະສາກົນຜ່ານທາງບັນດາອົງການພົວພັນລະຫວ່າງ ລັດແລະທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ມີທິດສຸມເອກະພາບໃສ່ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຂອງສາ

ກົນຕໍ່ບັນຫາໂລກເອດສ໌ ແລະ ບັນດາຄວາມຕ້ອງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນໂລກແຫ່ງການເຮັດວຽກ.

ຜ. *ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນ.* ລັດຖະບານ ຄວນຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນເຂົ້າໃນແຜນງານແຫ່ງຊາດຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ. ລັດ ຄວນຊຸກຍູ້ບັນດາແຜນງານລິເລີ່ມທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ສະໜັບສະໜູນການໂຄສະນາທົ່ວສາກົນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນລາຄາ, ແລະ ເພີ່ມການເຂົ້າເຖິງຢາຕ້ານໄວຣັດສ໌ HIV (ຫຼື antiretroviral drugs).

ຝ. *ຄວາມສ່ຽງ.* ລັດຖະບານ ຄວນດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອລະບຸກຸ່ມຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ, ແລະ ຮັບຮອງເອົາບັນດາຍຸດທະສາດທີ່ຈະໃຊ້ເອົາຊະນະບັນດາປັດໄຈທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານເຫຼົ່ານັ້ນສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ. ລັດ ຄວນພະຍາຍາມສູ້ຊົນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ: ມີແຜນງານປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມໄວ້ໃນລະບົບສຳລັບຊ່ວຍຜູ້ອອກແຮງງານເຫຼົ່ານັ້ນ.

5.2 ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ

ກ. *ນະໂຍບາຍຂອງສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.* ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າເພື່ອສ້າງແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມສຳລັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ, ໂດຍເປັນນະໂຍບາຍທີ່ຖືກອອກແບບມາເພື່ອປ້ອງກັນການແພ່ລະບາດຂອງການຕິດເຊື້ອແລະປົກປ້ອງຜູ້ອອກແຮງງານໝົດທຸກຄົນຈາກການຖືກຈຳແນກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂລກເອດສ໌. ລາຍລະອຽດໃຫ້ອ່ານເບິ່ງໃນບັນຊີກວດສອບສຳລັບການສ້າງແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III).

ຂ. *ຂໍ້ຕົກລົງລະດັບຊາດ, ລະດັບຂະແໜງການ, ລະດັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ/ວິສາຫະກິດ.* ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຄວນປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍແລະແບບວິທີປະຕິບັດຂອງປະເທດໃນເວລາເຈລະຈາຂໍ້ກຳນົດແລະເງື່ອນໄຂຂອງການຈ້າງງານໃນດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາໂລກເອດສ໌ຮ່ວມກັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ, ພ້ອມນັ້ນຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຄວນພະຍາຍາມສູ້ຊົນໃຫ້ມີການລວມເອົາບັນດາບົດບັນຍັດວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງແລະການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ເຂົ້າໃນບັນດາຂໍ້ຕົກລົງລະດັບຊາດ, ລະດັບຂະແໜງການ, ແລະລະດັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ/ວິສາຫະກິດ.

ຄ. *ການສຶກສາແລະການຝຶກອົບຮົມ.* ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າໂດຍການຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນລິເລີ່ມແລະສະໜັບສະໜູນບັນດາແຜນງານຕ່າງໆພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຂອງຕົນເພື່ອແຈ້ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສຶກສາແລະຝຶກອົບຮົມຜູ້ອອກແຮງງານກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌, ການເບິ່ງ

ແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ, ແລະນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ຂອງວິສາຫະກິດ, ໃນນັ້ນ ແມ່ນລວມເອົາທັງບັນດາມາດຕະການເພື່ອໃຊ້ຫຼຸດຜ່ອນການຈຳແນກຕໍ່ຜູ້ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌, ແລະ ປະເພດອຸດໜູນສະເພາະສຳລັບພະນັກງານຕະຫຼອດ ເຖິງສິດຕໍ່ການໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ.

໘. **ຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງທັງ ສອງຝ່າຍ ຄວນເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອສ້າງຍຸດທະສາດທີ່ເໝາະສົມສຳລັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການ ປະເມີນແລະຕອບໂຕ້ຕໍ່ຜູ້ກະທົບທາງເສດຖະກິດຈາກບັນຫາໂລກເອດສ໌ທີ່ມີຕໍ່ສະຖານທີ່ ເຮັດວຽກແລະຂະແໜງການຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຈ. **ນະໂຍບາຍດ້ານບຸກຄະລາກອນ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານບໍ່ຄວນເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ອະນຸມັດນະໂຍບາຍ ຫຼື ການປະຕິບັດດ້ານບຸກຄະລາກອນທີ່ຈຳແນກຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກະ ທົບຈາກໂລກເອດສ໌. ເວົ້າສະເພາະແລ້ວ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ:

- ບໍ່ຄວນຈະກຳນົດເງື່ອນໄຂໃຫ້ມີການກວດຫາ ຫຼື ກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ 8 ຂອງລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້;
- ຄວນຮັບປະກັນວ່າ: ວຽກທີ່ຈະເຮັດນັ້ນບໍ່ມີການຈຳແນກ ຫຼື ການສ້າງຄວາມອັບ ອາຍບົນພື້ນຖານສະຖານະຂອງການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຕົວຈິງ ຫຼື ສະຖານະທີ່ເຂົ້າ ໃຈວ່າຕິດເຊື້ອ;
- ຄວນຊຸກຍູ້ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອແລະຜູ້ທີ່ເຈັບປ່ວຍຈາກໂລກເອດສ໌ໃຫ້ເຮັດວຽກໄປເທົ່າທີ່ ສຸຂະພາບຮ່າງກາຍຂອງເຂົາເຈົ້າເອື້ອອຳນວຍສຳລັບວຽກທີ່ເໝາະສົມ; ແລະ
- ຄວນກຳນົດວ່າ: ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ມີອາການເຈັບປ່ວຍຈາກໂລກເອດສ໌ ໜັກຈົນເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ເຮັດວຽກໄດ້ອີກຕໍ່ໄປ ແລະ ໃນກໍລະນີທີ່ການດັດປັບ ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ເປັນທາງເລືອກແບບຕ່າງໆເຊິ່ງລວມທັງການໃຫ້ລາປ່ວຍ ການທີ່ຫຼາຍຈົນເກີນໄປ, ອາດຈະຍຸຕິສາຍພົວພັນແຮງງານໂດຍອີງຕາມກົດໝາຍ ທ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກແລະກົດໝາຍແຮງງານ, ພ້ອມທັງດຳເນີນການຕາມຂັ້ນ ຕອນປະຕິບັດທີ່ວ່າໄປແລະໃຫ້ເງິນອຸດໜູນເຕັມຈຳນວນ.

ສ. **ຂັ້ນຕ້ອງການຮ້ອງທຸກແລະການປະຕິບັດວິໄນ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຄວນມີຂັ້ນຕອນທີ່ຜູ້ອອກ ແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອຮ້ອງທຸກບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວຽກ. ບັນດາຂັ້ນຕອນເຫຼົ່ານັ້ນ ຄວນລະບຸປະເພດສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ສາມາດດຳເນີນການປະ ຕິບັດວິໄນຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຕົວ ຈິງ ຫຼື ທີ່ເຂົ້າໃຈວ່າຕິດເຊື້ອ ຫຼື ຕໍ່ຜູ້ທີ່ລະເມີດນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ຂອງສະຖານທີ່ ເຮັດວຽກ.

ຂ. **ການຮັກສາຄວາມລັບ.** ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນຖືກຮັກສາໄວ້ເປັນຄວາມລັບຢ່າງເຄັ່ງຄັດແລະຄວນຮັກສາເອົາໄວ້ສະເພາະແຕ່ໃນແຟັມຂໍ້ມູນການແພດເທົ່ານັ້ນ ໂດຍການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງປະຕິບັດຕາມບົດສະເໜີແນະນຳດ້ວຍອົງການບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານຂອງລັດ, ສະບັບປີ 1985 (ເລກທີ 171), ກົດໝາຍແລະແບບວິທີປະຕິບັດຂອງປະເທດ. ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຄວນຖືກຈຳກັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດສະເພາະແຕ່ບຸກຄະລາກອນທາງການແພດ, ອະນຸຍາດໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອກົດໝາຍຮຽກຮ້ອງ ຫຼື ມີຄວາມຍິນຍອມຈາກບຸກຄົນກ່ຽວຂ້ອງ.

ຍ. **ການຫຼຸດຜ່ອນແລະການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນຮັບປະກັນໃຫ້ມີແວດລ້ອມການເຮັດວຽກທີ່ປອດໄພແລະມີສຸຂະພາບ ເຊິ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ (Universal Precautions) ຕະຫຼອດເຖິງບັນດາມາດຕະການອື່ນໆເຊັ່ນ: ການສະໜອງແລະການບົວລະບັດຮັກສາອຸປະກອນປ້ອງກັນແລະເຄື່ອງປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນຕົ້ນ. ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳຂອງບຸກຄົນ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນສະໜອງບໍລິການຕ່າງໆຕາມຄວາມເໝາະຄວນເຊັ່ນ: ຖືງຢາງອະນາໄມທັງສຳລັບແມ່ຍິງແລະຜູ້ຊາຍ, ບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການເບິ່ງແຍງ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຕະຫຼອດເຖິງບໍລິການສິ່ງຕໍ່. ໃນກໍລະນີຂະໜາດແລະມູນຄ່າສິ້ນເປືອງຂອງບໍລິການເຫຼົ່ານັ້ນຫາກເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການສະໜອງ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ/ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນສະແຫວງຫາຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດແລະສະຖາບັນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ດ. **ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງຈັບບາຍເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.** ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຄືດັ່ງກ່າວ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຈຳເປັນຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການເພີ່ມເຕີມເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າຜູ້ອອກແຮງງານທຸກຄົນໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ (Universal Precautions) ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຂັ້ນ ຕອນທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງປະຕິບັດຕາມໃນກໍລະນີເກີດອຸປະຕິເຫດແຮງງານ, ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ: ເວລາໃດກໍ່ມີການປະຕິບັດຕາມມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ. ຄວນສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ບັນດາມາດຕະການເຫຼົ່ານີ້ໄດ້.

ຕ. **ການປັບປ່ຽນແບບສົມເຫດສົມຜົນ/ການເອື້ອອຳນວຍຕາມສົມຄວນ (ຫຼື reasonable accommodation).** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານໂດຍການຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຈັບປ່ວຍຈາກໂລກເອດສ໌. ການອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ກ່າວ

ເຖິງນີ້ ອາດຈະລວມເອົາການຈັດເວລາເຮັດວຽກໃຫ້ໃໝ່, ການຈັດຫາອຸປະກອນແບບສະເພາະໃຫ້, ເປີດໂອກາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄປພັກຜ່ອນໃນເວລາພັກ, ສາມາດຍຸດວຽກເພື່ອໄປພົບແພດໝໍ, ອະນຸຍາດການລ່ວງການແບບຍືດຍຸ່ນ, ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດວຽກແບບບໍ່ເຕັມໂມງ ແລະຈັດໃຫ້ມີການຮັບກັບມາເຮັດວຽກຄືນອີກໄດ້ອີກ.

ຖ. **ການໂຄສະນາສິ່ງເສີມ.** ດ້ວຍຈິດໃຈຂອງການເປັນພົນລະເມືອງທີ່ດີໃນສັງຄົມຂອງບໍລິສັດ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນຊຸກຍູ້ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານນຳກັນໃຫ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນແລະການຄຸ້ມຄອງໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເທົ່າທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້, ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ລັດຖະບານໃຫ້ດຳເນີນທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຍຸຕິການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ ແລະ ບັນເທົາຜົນກະທົບຂອງພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວ. ການຮ່ວມມືໃນແບບອື່ນໆ ກໍ່ອາດຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ເຊັ່ນ: ການສ້າງຕັ້ງສະພາຮ່ວມມືທຸລະກິດ-ກຳມະບານວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌.

ທ. **ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະການກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ແບບສະມັກໃຈແລະເປັນຄວາມລັບ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າເຂົາເຈົ້າ ຄວນສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີແລະຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານເຂົ້ານຳໃຊ້ບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແບບສະມັກໃຈແລະເປັນຄວາມລັບເຊິ່ງດຳເນີນການໂດຍໜ່ວຍບໍລິການສາທາລະນະສຸກທີ່ມີຄຸນນະພາບ.

ນ. **ຜູ້ອອກແຮງງານໃນກິດຈະກຳນອກລະບົບ (ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ).** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໃນກິດຈະກຳນອກລະບົບ ຄວນສຶກສາແລະສ້າງແຜນງານປ້ອງກັນແລະເບິ່ງແຍງສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານເຫຼົ່ານັ້ນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ບ. **ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ.** ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຮ່ວມມືກັບສາກົນຕາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອຕ້ານໂລກເອດສ໌.

5.3 ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ

ກ. **ນະໂຍບາຍຂອງສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຂອງຕົນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມສຳລັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ, ໂດຍເປັນນະໂຍບາຍທີ່ອອກແບບມາເພື່ອປ້ອງກັນການແພ່ລະບາດຂອງການຕິດເຊື້ອແລະປົກປ້ອງຜູ້ອອກແຮງງານໝົດທຸກຄົນຈາກການຖືກຈຳແນກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂລກເອດສ໌. ລາຍລະອຽດໃຫ້ອ່ານເບິ່ງໃນບັນຊີກວດສອບສຳລັບການສ້າງແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III).

ຂ. **ຂໍ້ຕົກລົງລະດັບຊາດ, ລະດັບຂະແໜງການ, ລະດັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ/ວິສາຫະກິດ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍແລະແບບວິທີປະຕິບັດຂອງປະເທດໃນເວລາເຈລະຈາຂໍ້ກຳນົດແລະເງື່ອນໄຂຂອງການຈ້າງງານໃນດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາໂລກເອດສ໌, ພ້ອມນັ້ນຜູ້ອອກແຮງງານກໍ່ຄວນພະຍາຍາມສູ້ຊົນໃຫ້ມີການລວມເອົາບັນດາບົດບັນຍັດວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງແລະການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ເຂົ້າໃນບັນດາຂໍ້ຕົກລົງລະດັບຊາດ, ລະດັບຂະແໜງການ, ແລະລະດັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ/ວິສາຫະກິດ.

ຄ. **ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນນຳໃຊ້ໂຄງສ້າງທີ່ມີຢູ່ຂອງກຳມະບານແລະບັນດາໂຄງສ້າງອື່ນໆ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ແລະພັດທະນາສື່ແລະບັນດາກິດຈະກຳສຶກສາອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນນັ້ນແມ່ນລວມເອົາທັງປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບສິດທິແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຢ່າງເປັນປະຈຳປົກກະຕິ.

ງ. **ຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານເພື່ອສ້າງຍຸດທະສາດທີ່ເໝາະສົມສຳລັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະເມີນແລະຕອບໂຕ້ຕໍ່ຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດຈາກບັນຫາໂລກເອດສ໌ທີ່ມີຕໍ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກແລະຂະແໜງການຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຈ. **ການໂຄສະນາສົ່ງເສີມ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າແລະລັດຖະບານເພື່ອປູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນແລະການຄຸ້ມຄອງໂລກເອດສ໌.

ສ. **ນະໂຍບາຍດ້ານບຸກຄະລາກອນ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນສະໜັບສະໜູນແລະຊຸກຍູ້ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານໃຫ້ສ້າງແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍແລະແບບວິທີປະຕິບັດດ້ານບຸກຄະລາກອນທີ່ບໍ່ຈຳແນກຜູ້ອອກແຮງງານຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ .

ຊ. **ການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດຕາມ.** ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ມີສິດນຳເອົາບັນຫາຕ່າງໆໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຂຶ້ນຜ່ານຂັ້ນຕອນຮ້ອງທຸກແລະປະຕິບັດວິໄນແລະ/ຫຼື ຄວນລາຍງານທຸກການຈຳແນກບົນພື້ນຖານການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມກົດໝາຍ.

ຢ. **ການຝຶກອົບຮົມ.** ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນສ້າງແລະຈັດຝຶກສູດຝຶກອົບຮົມແກ່ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບບັນຫາຕ່າງໆຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ເກີດຈາກພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວ, ບັນດາການຕອບໂຕ້ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຄວາມຕ້ອງ

ການທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຕະຫຼອດເຖິງຄວາມຕ້ອງການທົ່ວໄປຂອງຜູ້ທີ່ເບິ່ງແຍງເຂົາເຈົ້າ.

ດ. **ການຫຼຸດຜ່ອນແລະການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນໂຄສະນາສິ່ງເສີມໃຫ້ແລະຮ່ວມມືກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານບົວລະບັດຮັກສາແວດລ້ອມການເຮັດວຽກທີ່ປອດໄພແລະມີສຸຂະພາບ ເຊິ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ແລະການບົວລະບັດຮັກສາອຸປະກອນປ້ອງກັນແລະເຄື່ອງປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນປະເມີນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອພາຍໃນແວດລ້ອມການເຮັດວຽກ ແລະ ສິ່ງເສີມແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ອອກແບບມາສະເພາະສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານກຸ່ມສ່ຽງຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ສ. **ການຮັກສາຄວາມລັບ.** ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີສິດເຂົ້າເຖິງປະຫວັດຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວແລະຂໍ້ມູນທາງການແພດຂອງຕົນ. ແຕ່ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ບໍ່ຄວນມີສິດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສະຖານະການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ. ບໍ່ວ່າຈະເປັນກໍລະນີໃດກໍ່ຕາມ, ເມື່ອປະຕິບັດຄວາມຮັບຜິດຊອບແລະໜ້າທີ່ຕ່າງໆຂອງກຳມະບານ, ຄວນນຳໃຊ້ລະບຽບແຫ່ງການຮັກສາຄວາມລັບແລະເງື່ອນໄຂທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມຈາກຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດສະເໜີແນະນຳດ້ວຍອົງການບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານຂອງລັດ, ສະບັບປີ 1985 (ເລກທີ 171).

ຊ. **ຜູ້ອອກແຮງງານໃນກິດຈະກຳນອກລະບົບ (ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ).** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນຂະຫຍາຍກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ກວມເອົາຜູ້ອອກແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ ໂດຍຮ່ວມມືກັບທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຄວນສະໜັບສະໜູນບັນດາແຜນງານລິເລີ່ມໃໝ່ໆທີ່ຈະຊ່ວຍທັງປ້ອງກັນການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແລະ ບັນເທົາຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌.

ຍ. **ຄວາມສ່ຽງ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນຮັບປະກັນວ່າ: ມີການແກ້ໄຂບັນດາບັດໄຈທີ່ເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຂອງກຸ່ມຜູ້ອອກແຮງງານບາງກຸ່ມໂດຍມີການຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ.

ດ. **ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະການກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ແບບສະມັກໃຈແລະເປັນຄວາມລັບ.** ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານເພື່ອຊຸກຍູ້ແລະສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ແບບສະມັກໃຈແລະເປັນຄວາມລັບ.

ຕ. **ການຮ່ວມມືສາກົນ.** ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນສ້າງຄວາມສາມັກຄີ ຂ້າມແດນຜ່ານທາງກຸ່ມເຄືອຄ່າຍເຮັດວຽກໃນລະດັບຂະແໜງການ, ພາກພື້ນແລະສາກົນ ເພື່ອເນັ້ນໜັກໃຫ້ເຫັນຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງບັນຫາໂລກເອດສ໌ ໃນໂລກແຫ່ງການເຮັດວຽກ ແລະ ລວມເອົາບັນຫາດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ສິດທິຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.

6. ການປ້ອງກັນໂດຍການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາ.

ແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາ ເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ສຸດໃນການຕ້ານການແພ່ ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ແລະການເສີມສ້າງໃຫ້ມີການເປີດໃຈຍອມຮັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ. ການສຶກສາອົບຮົມທີ່ມີປະສິດທິພາບ ສາມາດປະກອບສ່ວນສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງ ງານເພື່ອປ້ອງກັນຕົນເອງຈາກການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມກັງວົນແລະການ ເຮັດໃຫ້ຮູ້ສຶກອັບອາຍອັນເນື່ອງມາຈາກການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ລົງໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ສາມາດເຮັດ ໃຫ້ບັນຫາລົບກວນພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຫຼຸດລົງ ຈົນເຖິງຂັ້ນນຳໄປສູ່ການປ່ຽນແປງທັດສະນະ ຄະຕິແລະພຶດຕິກຳ. ຄວນສ້າງແຜນງານໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວຂຶ້ນຜ່ານການຈັດໃຫ້ມີການຂໍ້ຄຳປຶກ ສາລະຫວ່າງພາກລັດ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງທັງສອງຝ່າຍ ທັງນີ້ທັງນັ້ນ ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສະໜັບສະໜູນໃນລະດັບສູງສຸດແລະການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງ ເຕັມກຳລັງຈາກທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ຄວນສະໜອງການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາ ອົບຮົມດ້ວຍຫຼາກຫຼາຍຮູບການ ບໍ່ຄວນອາໄສສະເພາະແຕ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແຕ່ພຽງຢ່າງດຽວແລະຄວນລວມເອົາການຮຽນທາງໂກເຂົ້ານຳຕາມທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ. ແຜນງານໃນ ລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຄວນມີເປົ້າໝາຍແລະຖືກອອກແບບໃຫ້ເໝາະສົມກັບອາຍຸ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ວິຖີທາງເພດ, ຄຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງຂະແໜງການ ແລະ ບັນດາປັດໄຈທີ່ເປັນພຶດຕິກຳສ່ຽງ ຂອງກຳລັງແຮງງານຕະຫຼອດເຖິງສະພາບເງື່ອນໄຂທາງວັດທະນາທຳຂອງເຂົາເຈົ້າ. ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບ ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື້ອໃຈແລະເປັນທີ່ເຄົາລົບ ຄວນເປັນຜູ້ສະໜອງແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະ ການສຶກສາອົບຮົມດັ່ງກ່າວ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ການສຶກສາອົບຮົມແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນເຫັນວ່າ: ມີປະສິດທິພາບເປັນພິເສດ ເນື່ອງຈາກໄດ້ລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ເຂົ້າ ໃນການອອກແບບແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດັ່ງກ່າວ.

6.1. ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການໂຄສະນາປູກຈິດສຳນຶກ

ກ. ພາຍໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ຂະແໜງການ, ພາກ ຫຼື ປະເທດຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຄວນເຊື່ອມໂຍງແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເຂົ້າໃສ່ກັບແຜນງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ເລື່ອງ ໂລກເອດສ໌ທີ່ດຳເນີນການໂຄສະນາໃນວົງກວ້າງ. ແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຄວນຕັ້ງຢູ່ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຖືກຕ້ອງແລະທັນກັບສະພາບການຕົວຈິງໂດຍເປັນຂໍ້ມູນກ່ຽວ

ກັບວິທີທີ່ເຊື່ອໂລກເອດສ໌ ສາມາດແພ່ເຊື່ອແລະບໍ່ສາມາດແພ່ເຊື່ອໄດ້, ກຳຈັດຄວາມຮູ້ທີ່ບໍ່
ຖືກ ຕ້ອງກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌, ວິທີຮູ້ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນເຊື່ອໂລກເອດສ໌, ລັກສະນະດ້ານ
ການແພດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ, ຜົນກະທົບຂອງໂລກເອດສ໌ທີ່ມີຕໍ່ບຸກຄົນ, ແລະ ຄວາມ
ເປັນໄປໄດ້ໃນດ້ານການເບິ່ງແຍງ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການປິ່ນປົວ.

ຂ. ໃນທາງປະຕິບັດ, ຄວນລວມເອົາແຜນງານ, ຫຼັກສູດແລະການໂຄສະນາໃຫ້ຂໍ້ມູນ
ຂ່າວສານເຂົ້າໃນບັນດານະໂຍບາຍແລະແຜນງານດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດແລະດ້ານ
ການສຶກສາທີ່ມີຢູ່ ກໍ່ຄື ບັນດາຍຸດທະຍາດທີ່ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກແລະຍຸດທະສາດດ້ານ
ສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ.

6.2 ແຜນງານໃຫ້ການສຶກສາອົບຮົມ

ກ. ຍຸດທະສາດດ້ານການສຶກສາອົບຮົມ ຄວນຕັ້ງຢູ່ບົນພື້ນຖານຂອງການຂໍ້ຄຳປຶກສາລະ
ຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງທັງສອງຝ່າຍ (ຕາມທີ່ເຫັນວ່າ
ເໝາະສົມ), ພາກລັດແລະພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານດ້ານການສຶກສາ, ໃຫ້ຄຳ
ປຶກສາແລະດ້ານການເບິ່ງແຍງທີ່ພົວພັນກັບໂລກເອດສ໌. ວິທີການໃນການໃຫ້ ການສຶກສາ
ອົບຮົມນັ້ນ ຄວນມີລັກສະນະຂອງການປຶກສາແລກປ່ຽນແລະມີສ່ວນຮ່ວມໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະ
ຫຼາຍໄດ້.

ຂ. ຄວນພິຈາລະນາຈັດແຜນງານໃຫ້ການສຶກສາອົບຮົມຂຶ້ນໃນໂມງເຮັດວຽກ ແລະ ສ້າງສື່
ສຶກສາອົບຮົມເພື່ອໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານເອົາໄປນຳໃຊ້ໂຄສະນາຢູ່ນອກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.
ຢູ່ບ່ອນທີ່ມີການຈັດຫຼັກສູດສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ນັ້ນ, ຄວນຖືການເຂົ້າຮ່ວມເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ
ພັນທະໃນການເຮັດວຽກ.

ຄ. ໃນກໍລະນີທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ແລະເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ, ແຜນງານໃຫ້ການສຶກ
ສາອົບຮົມ ຄວນຈະ:

- ລວມເອົາບັນດາກິດຈະກຳທີ່ຈະຊ່ວຍບຸກຄົນໃຫ້ສາມາດປະເມີນຄວາມສ່ຽງທີ່ເຂົາ
ເຈົ້າຜະເຊີນຢູ່ (ທັງໃນລະດັບໂຕບຸກຄົນແລະໃນຖານະສາມະຊົກຂອງກຸ່ມ) ແລະ ທີ່
ຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນຜ່ານທາງທັກສະດ້ານການຕັດສິນບັນຫາ,
ດ້ານການເຈລະຈາແລະດ້ານການສື່ສານ ກໍ່ຄື ບັນດາແຜນງານໃຫ້ການສຶກສາອົບ
ຮົມ, ແຜນງານປ້ອງກັນແລະໃຫ້ຄຳປຶກສາ;
- ຄວນເນັ້ນໜັກເປັນພິເສດໃສ່ພຶດຕິກຳທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ແລະ ບັນດາປັດໄຈສ່ຽງ
ອື່ນໆເຊັ່ນ: ການເຄື່ອນທີ່ໄປມາເພື່ອຊອກຫາວຽກເຮັດງານທຳ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງ
ງານບາງກຸ່ມມີໂອກາດສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື່ອໂລກເອດສ໌ເພີ່ມຂຶ້ນ;

- ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຊ່ອງທາງການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ທີ່ສາມາດຕິດກັນໄດ້ດ້ວຍການສັກຢາເສບຕິດຮ່ວມເຂັມ, ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບວິທີຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການຕິດເຊື້ອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ;
- ປັບປຸງການປຶກສາຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມກັບລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຈາກບັນດາປະເທດບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງ ແລະ ປັບປຸງການສາຄົ້ນຄວ້າໃນລະດັບພາກພື້ນ;
- ສົ່ງເສີມການປຸກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ ໃນແຜນງານຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບທີ່ຈັດໂດຍພາກລັດ ແລະ ວິສາຫະກິດພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;
- ສົ່ງເສີມການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນ່ນອນໃສ່ຜູ້ອອກແຮງງານໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ;
- ໃຫ້ການເນັ້ນໜັກເປັນພິເສດຕໍ່ຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນການປ້ອງກັນທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້ລົງໄດ້ (ລາຍລະອຽດໃຫ້ເບິ່ງຂໍ້ 6.3);
- ເນັ້ນໜັກວ່າ: ເຊື້ອ HIV ຫຼື ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ກັນໄດ້ດ້ວຍການຈັບບາຍກັນແບບທົ່ວໄປໄດ້, ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຫຼີກລຽງ ຫຼື ບໍ່ຢາກຢູ່ໃກ້ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ກົງກັນຂ້າມຄວນຈະຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າແລະ ປັບປຸງສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ສາມາດຮອງຮັບເອົາເຂົາເຈົ້າເຮັດວຽກນຳໄດ້;
- ອະທິບາຍເຖິງຜົນກະທົບຂອງໄວຣັດສທີ່ເຮັດໃຫ້ຮ່າງກາຍອ່ອນແອ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຢາກໃຫ້ມີຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານໝົດທຸກຄົນ ແລະ ບໍ່ມີການຈຳແນກຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌;
- ເປີດໂອກາດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານສະແດງຄວາມຄິດເຫັນແລະ ປຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບທ່າທີ່ຕອບໂຕ້ແລະ ອາລົມຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ມີຕໍ່ບັນຫາໂລກເອດສ໌;
- ແນະນຳຜູ້ອອກແຮງງານ (ໂດຍສະເພາະຜູ້ອອກແຮງງານໃນຂະແໜງປິ່ນປົວສຸຂະພາບ) ໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ (Universal Precautions) ແລະ ແຈ້ງຂັ້ນຕອນທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງປະຕິບັດຕາມໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງຈັບບາຍສິ່ງທີ່ອາດຈະນຳໄປສູ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌.
- ສະໜອງການສຶກສາອົບຮົມກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ (STIs) ແລະ ພະຍາດວັນນະໂລກ ບໍ່ແມ່ນສະເພາະແຕ່ວ່າທັງສອງກໍລະນີມີສ່ວນພົວພັນກັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ເທົ່ານັ້ນແຕ່ຍັງ

ຍ້ອນເຫດຜົນທີ່ວ່າອາການປ່ວຍທັງສອງກໍລະນີນັ້ນສາມາດປິ່ນປົວໄດ້, ເຊິ່ງເປັນການ ເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບແລະພູມຄຸ້ມກັນໂດຍລວມຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ແຂງແຮງຂຶ້ນ;

- ສິ່ງເສີມການຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ໂພສະນາການທີ່ຖືກຕ້ອງ;
- ສິ່ງເສີມວິທີຮ່ວມເພດແບບປອດໄພ ໃນນັ້ນລວມທັງການໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີການໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມຂອງທັງຜູ້ຊາຍແລະແມ່ຍິງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ;
- ຊຸກຍູ້ກິດຈະກຳເພື່ອນສອນເພື່ອນແລະການສຶກສານອກລະບົບ;
- ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມກວດກາ, ປະເມີນຜົນ, ທົບທວນແລະດັດແກ້ຢ່າງເປັນປົກກະຕິຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

6.3 ແຜນງານທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ກ. ທຸກແຜນງານ ຄວນມີຄວາມລະອຽດອ່ອນເຂົ້າໃຈຕໍ່ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ກໍ່ຄື ເຊື້ອຊາດ ແລະວິຖີທາງເພດ, ໂດຍເປັນແຜນງານທີ່ມີການກຳນົດເປົ້າໝາຍແນໃສ່ທັງຜູ້ຊາຍແລະແມ່ຍິງເອົາໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ, ຫຼື ເປັນແຜນງານສຳລັບແມ່ຍິງຕ່າງຫາກ ແລະ ຜູ້ຊາຍຕ່າງຫາກ, ເປັນແຜນງານທີ່ຮັບຮູ້ບັນດາປະເພດແລະລະດັບຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທັງຊາຍ ແລະຍິງ.

ຂ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕື່ນໂຕຕໍ່ ແລະ ຕ້ອງອະທິບາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດເຊື້ອເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າມີສູງກວ່າຜູ້ຊາຍ ໂດຍສະເພາະຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຂອງແມ່ຍິງສາວ.

ຄ. ການສຶກສາອົບຮົມ ຄວນຊ່ວຍໃຫ້ທັງແມ່ຍິງແລະຜູ້ຊາຍເຂົ້າໃຈແລະແກ້ໄຂສາຍພົວພັນທາງອຳນາດທີ່ບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງເຂົາເຈົ້າບໍ່ວ່າຈະເປັນໃນດ້ານສະພາບການຈ້າງງານ ແລະສະພາບສ່ວນຕົວ; ຄວນແກ້ໄຂບັນຫາການກຸກວນທາງເພດແລະຄວາມຮຸນແຮງສະເພາະຕ່າງຫາກ.

ງ. ແຜນງານສຶກສາອົບຮົມ ຄວນຊ່ວຍໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າໃຈເຖິງສິດທິຕ່າງໆຂອງຕົນເອງທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ແລະ ຄວນໃຫ້ອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປົກປ້ອງຕົນເອງໄດ້.

ຈ. ການສຶກສາອົບຮົມຜູ້ຊາຍ ຄວນລວມເອົາການປູກຈິດສຳນຶກ, ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແລະຍຸດທະສາດໃນການສິ່ງເສີມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຊາຍໃນດ້ານທີ່ພົວພັນກັບການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌.

ສ. ຄວນສ້າງແຜນງານປ້ອງກັນທີ່ມີການກຳນົດເປົ້າໝາຍຢ່າງເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊາຍຮັກຮ່ວມເພດ ພາຍໃຕ້ການຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເປັນຜູ້ຊາຍຮັກຮ່ວມເພດຕະຫຼອດເຖິງຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ.

6.4 ການເຊື່ອມສານກັບແຜນງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ

ຕາມທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້, ຄວນເຊື່ອມສານແຜນງານດ້ານການສຶກສາອົບຮົມເຂົ້າກັບບັນດາແຜນງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບທີ່ພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເຊັ່ນ: ການເສບທາດເສບຕິດ, ຄວາມເຄັ່ງຄັງແລະບັນຫາສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ. ສະພາແຮງງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການດ້ານສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານທີ່ມີຢູ່ ໜ້າຈະເປັນຜູ້ສະໜອງຈຸດເລີ່ມຕົ້ນໃຫ້ແກ່ການໂຄສະນາປູກຈິດສຳນຶກແລະແຜນງານສຶກສາອົບຮົມກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌. ການເຊື່ອມສານດັ່ງກ່າວ ຄວນເນັ້ນໃຫ້ເຫັນວ່າ: ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຈະມີເພີ່ມຂຶ້ນຖ້າໃຊ້ເຂັມທີ່ປົນເປື້ອນ ສັກຢາເສບຕິດເຂົ້າເສັ້ນເລືອດ. ພ້ອມນັ້ນ, ການເຊື່ອມສານດັ່ງກ່າວ ຍັງຄວນເນັ້ນໃຫ້ເຫັນວ່າ: ການມືນເມົາອັນເນື່ອງມາຈາກເຫຼົ່າ ຫຼື ຢາເສບຕິດ ອາດຈະນຳໄປສູ່ພຶດຕິກຳທີ່ເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌.

6.5 ມາດຕະການໃນພາກປະຕິບັດເພື່ອສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ

ກ. ຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນໄດ້ຮັບການສຶກສາອົບຮົມທີ່ມີລັກສະນະລະອຽດອ່ອນ, ຖືກຕ້ອງແລະທັນກັບສະພາບການຕົວຈິງກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ; ແລະ ສະຖານທີ່ໃດທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມກໍ່ຄວນສະໜອງຖົງຢາງອະນາໄມຂອງທັງຜູ້ຊາຍແລະແມ່ຍິງໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານ.

ຂ. ຕາມບ່ອນທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຄວນສະໜອງການກວດວິເຄາະ, ການປິ່ນປົວ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ STI ແລະ ພະຍາດວັນນະໂລກ ກໍ່ຄື ແຜນງານສົ່ງເສີມການໃຊ້ເຂັມແລະສະແລັງຂ້າເຊື້ອ ໃນລັກສະນະທີ່ມີປະສິດທິພາບຂຶ້ນໄວ້ຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນ ຫຼື ຄວນສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແຫຼ່ງທີ່ສາມາດໄປຮັບບໍລິການເຫຼົ່ານັ້ນ.

ຄ. ສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານເພດຍິງທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເງິນ, ການສຶກສາອົບຮົມເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ຄວນລວມເອົາຍຸດທະສາດທີ່ຈະຊ່ວຍສ້າງລາຍໄດ້ເພີ່ມໃຫ້ແກ່ລາຍໄດ້ທີ່ຕ່ຳຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕົວຢ່າງ: ດ້ວຍການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບກິດຈະກຳສ້າງລາຍໄດ້, ການຍົກເວັ້ນພາສີ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານຄ່າແຮງງານ.

6.6 ແຜນງານເຂົ້າເຖິງຊຸມຊົນ

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງທັງສອງຝ່າຍ ຄວນຊຸກຍູ້ແລະສົ່ງເສີມ ແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາອົບຮົມກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນແລະການຄຸ້ມຄອງບັນ ຫາໂລກເອດສ໌ຂັ້ນພາຍໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໂດຍສະເພາະໂຮງຮຽນ. ຄວນຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ແຜນງານເຂົ້າເຖິງຊຸມຊົນເພື່ອເປີດໂອກາດໃຫ້ປະຊາຊົນສະແດງທັດສະນະຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົາ ເຈົ້າແລະເພື່ອປັບປຸງສະຫວັດດີການຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ດ້ວຍການຫຼຸດຜ່ອນ ບັນຫາທີ່ເຂົາເຈົ້າຖືກໂດດດ່ຽວ ຫຼື ຕັດແຍກຈາກສັງຄົມ. ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍ ຮ່ວມມືກັບບັນດາອົງການທີ່ເໝາະສົມໃນລະດັບຊາດ ຫຼື ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

7. ການຝຶກອົບຮົມ

ຄວນມີການກຳນົດເປົ້າໝາຍແລະດັດປັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເໝາະສົມກັບກຸ່ມຕ່າງໆທີ່ຈະ ເຂົ້າຮັບການຝຶກອົບຮົມເຊັ່ນ: ຜູ້ຈັດການ, ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກແລະພະນັກງານຝ່າຍບຸກຄະລາກອນ; ຜູ້ອອກ ແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ; ຄູ່ຝຶກຂອງຄູ່ຝຶກ (ທັງຊາຍແລະຍິງ); ອາສາສະມັກເພື່ອນ ສອນເພື່ອນ; ພະນັກງານຝ່າຍສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ; ແລະ ພະນັກງານກວດກາ ແຮງງານ/ໂຮງງານ. ຄວນຊອກຫາວິທີການຝຶກອົບຮົມແບບໃໝ່ເພື່ອຖິ້ມຊຸມມູນຄ່າສິ້ນເບື້ອງໃນການ ຈັດຝຶກອົບຮົມ. ຕົວຢ່າງ: ວິສາຫະກິດ ອາດຈະຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກນຳແຜນງານ ເອດສ໌ແຫ່ງຊາດ ຫຼື ບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ດ້ວຍການຂໍຢືມໂຕຄູ່ຝຶກ ຫຼື ເອົາຄົນພາຍໃນຂອງຕົນ ໄປຝຶກເປັນຄູ່ຝຶກ. ສື່ການຝຶກອົບຮົມຄວນ ອາດຈະມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທັງນີ້ທັງນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຊັບ ພະຍາກອນທີ່ມີ. ສາມາດດັດປັບສື່ເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ເໝາະສົມກັບປະເພນີທ້ອງຖິ່ນແລະສະພາບເງື່ອນໄຂ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງແມ່ຍິງກັບຜູ້ຊາຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ຄວນຝຶກຄູ່ຝຶກໃຫ້ຮູ້ວິທີຮັບມືກັບແນວ ຄວາມຄິດຈຳແນກກຸ່ມຄົນທີ່ມີສຽງສ່ວນນ້ອຍໂດຍສະເພາະແນວຄວາມຄິດຈຳແນກກ່ຽວກັບແຫຼ່ງທີ່ ມາຂອງຊົນຊາດ-ຊົນເຜົ່າ ຫຼື ວິຖີທາງເພດ. ຄູ່ຝຶກ ຄວນອີງໃສ່ສິ່ງທີ່ມີກ່ຽວກັບບັນດາກໍລະນີສຶກສາ ແລະແບບວິທີປະຕິບັດທີ່ດີ. ພົບຢູ່ເປັນປະຈຳວ່າ: ຄູ່ຝຶກທີ່ດີເລີດນັ້ນແມ່ນໂຕພະນັກງານເອງ, ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນໃນການຝຶກອົບຮົມທຸກລະດັບຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ການສຶກສາອົບຮົມແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນ. ການສຶກສາແບບເພື່ອນສອນເພື່ອນ ຄວນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນຝຶກອົບຮົມປະຈຳປີທີ່ຄວນຈະຖືກ ສ້າງຂຶ້ນຜ່ານທາງການຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.

7.1. ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຈັດການ, ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກແລະພະນັກງານຝ່າຍບຸກຄະລາກອນ

ນອກຈາກເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາເອົາຮົມທີ່ມີເປົ້າ ໝາຍແນໃສ່ຜູ້ອອກແຮງງານໝົດທຸກຄົນແລ້ວ, ບຸກຄະລາກອນຂັ້ນຊີ້ນຳວຽກແລະຂັ້ນບໍລິຫານເອງ ກໍ່ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເພື່ອ:

- ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດອະທິບາຍແລະຕອບຄໍາຖາມກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍ ໂລກເອດສ໌ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກໄດ້;
- ໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຖືກຕ້ອງກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ເພື່ອຈະຊ່ວຍແກ້ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ມີກ່ຽວກັບການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດ ວຽກ;
- ເຂົ້າໃຈແລະຫາທາງເລືອກທີ່ເໝາະສົມແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອເພື່ອໃຫ້ເຂົາ ເຈົ້າສາມາດສືບຕໍ່ເຮັດວຽກຕໍ່ໄປເທົ່າທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຮັດໄດ້;
- ໃຫ້ສາມາດຄຸ້ມຄອງບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກ ຫຼື ໂດດດ່ຽວຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກ ເອດສ໌;
- ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດສະໜອງຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບບໍລິການສຸຂະພາບ ແລະ ສິດທິ ປະໂຫຍດທາງສັງຄົມທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ.

7.2. ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ອາສາສະມັກເພື່ອນສອນເພື່ອນ

ອາສາສະມັກເພື່ອນສອນເພື່ອນ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມສະເພາະເພື່ອ:

- ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ພຽງພໍກ່ຽວກັບເນື້ອໃນແລະວິທີການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ ເພື່ອເຂົາເຈົ້າ ຈະສາມາດຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ທັງໝົດຫຼືສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ກຳລັງແຮງງານ ຜ່ານທາງແຜນງານສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາອົບຮົມ;
- ໃຫ້ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນເຂົ້າໃຈຕໍ່ເຊື້ອຊາດ, ວິຖີທາງເພດ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ວັດທະນະທຳໃນເວລາສ້າງແລະສະໜອງການຝຶກອົບຮົມຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ສາມາດເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກບັນດານະໂຍບາຍທີ່ມີຢູ່ໃນສະຖານ ທີ່ເຮັດວຽກແລ້ວເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການກຸກວນທາງເພດ ຫຼື ນະໂຍບາຍສຳ ລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມພິການໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ;
- ເຮັດໃຫ້ເພື່ອນຮ່ວມງານຂອງເຂົາເຈົ້າສາມາດລະບຸບັນດາປັດໄຈຕ່າງໆໃນຊີວິດຂອງ ເຂົາເຈົ້າທີ່ນຳໄປສູ່ການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌;
- ສາມາດໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ກ່ຽວກັບວິທີຈັດການ ກັບອາການປ່ວຍແລະຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌.

7.3 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃນໂມງເຮັດວຽກເພື່ອ:

- ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດອະທິບາຍແລະຕອບຄໍາຖາມກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍ ໂລກເອດສ໌ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກໄດ້;

- ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຝຶກອົບຮົມຜູ້ອອກແຮງງານຄົນອື່ນຜ່ານທາງແຜນງານຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ;
- ໃຫ້ສາມາດລະບຸພຶດຕິກຳ, ການກະທຳ ຫຼື ແບບວິທີປະຕິບັດພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ຈຳແນກ ຫຼື ໂດດດ່ຽວຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ທັງນີ້ທັງນັ້ນກໍເພື່ອຕ້ານການກະທຳໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
- ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຈັບປ່ວຍຈາກໂລກເອດສ໌ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງການປັບປຸງແບບສົມເຫດສົມຜົນ/ການເອື້ອອຳນວຍຕາມສົມຄວນ (reasonable accommodation) ໃນເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າຮ້ອງຂໍ;
- ສາມາດໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານໃນດ້ານການລະບຸແລະຫຼຸດຜ່ອນບັນດາປັດໄຈສ່ຽງຕ່າງໆໃນຊີວິດສ່ວນໂຕຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ໃຫ້ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳເປັນຢ່າງດີກ່ຽວກັບບັນຫາໂລກເອດສ໌ ເພື່ອຈະແຈ້ງຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌;
- ຮັບປະກັນວ່າ: ທຸກຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເຂົາເຈົ້າຮູ້ກ່ຽວກັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ໃນໄລຍະການດຳເນີນໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານນັ້ນ ຈະຖືກຮັກສາເປັນຄວາມຄວາມລັບ.

7.4 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຝ່າຍສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ

ນອກຈາກການສ້າງຄວາມຄຸ້ນເຄີຍກັບແຜນງານໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາອົບຮົມທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ຜູ້ອອກແຮງງານໝົດທຸກຄົນແລ້ວ, ພະນັກງານຝ່າຍສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມສະເພາະເພື່ອ:

- ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ພຽງພໍກ່ຽວກັບເນື້ອໃນແລະວິທີການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ ເພື່ອເຂົາເຈົ້າຈະສາມາດຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານຜ່ານທາງແຜນງານສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາອົບຮົມ;
- ໃຫ້ສາມາດປະເມີນແວດລ້ອມການເຮັດວຽກ ແລະ ລະບຸວິທີການເຮັດວຽກ ຫຼື ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ສາມາດປ່ຽນແປງ ຫຼື ປັບປຸງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌;
- ໃຫ້ສາມາດຢັ້ງຢືນໄດ້ວ່າຜູ້ໃຊ້ແຮງງານສະໜອງ ຫຼື ບົວລະບັດຮັກສາແວດລ້ອມ ຫຼື ຂະບວນການເຮັດວຽກທີ່ປອດໄພແລະມີສຸຂະພາບສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານຫຼືບໍ່ ເຊິ່ງເອົາລວມທັງຂັ້ນຕອນການປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ປອດໄພ;
- ຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ (ຖ້າມີ) ຈະໄດ້ຮັບການຮັກສາເປັນຄວາມລັບຢ່າງເຄັ່ງຄັດຄືກັນກັບຂໍ້ມູນທາງການແພດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ອອກແຮງ

ງານ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການເປີດເຜີຍເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບປະຕິບັດຂອງອົງການແຮງງານສາກົນວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຂໍ້ມູນສ່ວນໂຕຂອງຜູ້ອອກແຮງງານເທົ່ານັ້ນ;

- ສາມາດໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານໃນດ້ານການລະບຸແລະຫຼຸດຜ່ອນບັນດາປັດໄຈສ່ຽງຕ່າງໆໃນຊີວິດສ່ວນໂຕຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ສາມາດສົ່ງຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານໄປຮັບບໍລິການທາງການແພດທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

7.5 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານກວດກາແຮງງານ/ໂຮງງານ

ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄວນຮັບປະກັນວ່າ: ພະນັກງານກວດກາແຮງງານແລະໂຮງງານມີມາດຕະການພຽງພໍໃນການປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ໃຫ້ການຊີ້ນຳ, ບັງຄັບປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍແລະໃຫ້ຄຳປຶກສາໂດຍສະເພາະໃນດ້ານທີ່ພົວພັນກັບການປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ພາຍໃນວິສາຫະກິດ. ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ເຂົາເຈົ້າ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມສະເພາະໃນດ້ານຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງແລະປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຄວນຈະລວມເອົາ:

- ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະຖານແຮງງານສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍສະເພາະສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຈຳແນກ (ການຈ້າງງານແລະອາຊີບ), ສະບັບປີ 1958 (ເລກທີ 111) ຕະຫຼອດເຖິງບັນດາກົດໝາຍແລະລະບຽບການຕ່າງໆຂອງປະເທດ;
- ວິທີການປູກຈິດສຳນຶກເລື່ອງໂລກເອດສ໌ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນຜູ້ອອກແຮງງານແລະພາກສ່ວນຄຸ້ມຄອງແຮງງານ;
- ວິທີການລວມເອົາຫົວຂໍ້ໂລກເອດສ໌ເຂົ້າໃນການສະຫຼຸບວຽກງານສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- ວິທີການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງປະເພດອຸດໜູນປະກັນສັງຄົມທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ (ເຊັ່ນ: ວິທີຕື່ມລາຍລະອຽດໃສ່ແບບຟອມຂໍອຸດໜູນປະກັນສັງຄົມ) ແລະ ເຂົ້າເຖິງການນຳໃຊ້ບັນດາສິດທິທາງກົດໝາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ວິທີການລະບຸການລະເມີດ ຫຼື ການຂາດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດທິຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໃນດ້ານທີ່ພົວພັນກັບສະຖານະຂອງການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌;

- ທັກສະໃນການເກັບກຳແລະວິເຄາະຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ໃນເວລາທີ່ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນສຳລັບການສຶກສາລະບາດວິທະຍາ ຫຼື ການສຶກສາຜົນກະທົບທາງສັງຄົມໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້.

7.6 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຂົ້າໃກ້ເລືອດ ຫຼື ທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດ

ຜູ້ອອກແຮງງານທຸກຄົນ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນຄວບຄຸມການຕິດເຊື້ອພາຍໃຕ້ສະພາບຂອງອຸປະຕິເຫດແລະການປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນຕອນຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຄວນລວມເອົາການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ:

- ການໃຫ້ການປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນຕົ້ນ;
- ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ (Universal Precautions) ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການຈັບບາຍກັບເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດ (ລາຍລະອຽດ, ໃຫ້ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II);
- ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນປ້ອງກັນ;
- ຂັ້ນຕອນທີ່ຖືກຕ້ອງທີ່ຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມໃນກໍລະນີຕ້ອງຈັບບາຍເລືອດ ຫຼື ທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດ;
- ສິດທິຕໍ່ການໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍໃນກໍລະນີເກີດອຸປະຕິເຫດແຮງງານ, ແລະໃຫ້ເນັ້ນໜັກວ່າ: ການດຳເນີນມາດຕະການປ້ອງກັນນັ້ນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບສະຖານະການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຕົວຈິງຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ສະຖານະທີ່ເຂົາເຈົ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວຕິດເຊື້ອ.

8. ການກວດ

ບໍ່ຄວນດຳເນີນການກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ມີການລະບຸເອົາໄວ້ໃນລະບຽບປະຕິບັດສະບັບນີ້. ການເຮັດແນວນັ້ນ ຖືເປັນເລື່ອງບໍ່ຈຳເປັນແລະຖືເປັນການສ່ຽງຕໍ່ການລະເມີດສິດທິມະນຸດແລະກຽດສັກສີຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຄື: ຜົນຈາກການກວດອາດຈະຖືກເປີດເຜີຍ ຫຼື ຖືກນຳໃຊ້ໄປໃນທາງທີ່ຜິດ ແລະ ການທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຍິນຍອມໃຫ້ມີການກວດນັ້ນ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ເປັນການຕິດສິນໃຈຢ່າງອິດສະຫຼະ ຫຼື ຕັ້ງຢູ່ບົນພື້ນຖານຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ທຸກຄວາມເປັນຈິງແລະຜົນກະທົບຈາກການກວດດັ່ງກ່າວສະເໝີໄປ. ແມ້ນແຕ່ການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ນອກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ກໍຍັງຄວນເປັນໄປຕາມຄວາມຍິນຍອມສະມັກໃຈຂອງຜູ້ຮັບການກວດໂດຍທີ່ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງໄດ້ຮັບແຈ້ງຂໍ້ມູນທຸກຢ່າງເປັນຢ່າງດີ ແລະ ການກວດຄວນປະຕິບັດໂດຍບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດເໝາະສົມເທົ່ານັ້ນພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂແຫ່ງການຮັກສາເປັນຄວາມລັບຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

8.1 ຂໍ້ຫ້າມກ່ຽວກັບການບັນຈຸພະນັກງານແລະການຈ້າງງານ

ບໍ່ຄວນກຳນົດການກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ເປັນເງື່ອນໄຂບັງຄັບໃນເວລາທີ່ມີການບັນຈຸພະນັກງານ ຫຼື ເປັນເງື່ອນໄຂຂອງການຕໍ່ການຈ້າງງານ. ການກວດສຸຂະພາບແບບປົກກະຕິທີ່ໄປເຊັ່ນ: ການກວດຄວາມສົມບູນຂອງຮ່າງກາຍກ່ອນເລີ່ມວຽກ ຫຼື ການກວດສຸຂະພາບຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຮັດເປັນປະຈຳປົກກະຕິ ບໍ່ຄວນຖືກລວມເຂົ້າໃນການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ພາກບັງຄັບ.

8.2 ຂໍ້ຫ້າມກ່ຽວກັບການເຮັດປະກັນ

ກ. ບໍ່ຄວນກຳນົດການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ເປັນເງື່ອນໄຂຂອງການມີສິດປະກັນຕົນພາຍໃຕ້ລະບົບປະກັນສັງຄົມ, ນະໂຍບາຍປະກັນທົ່ວໄປ, ລະບົບປະກັນໃນສາຍອາຊີບແລະການປະກັນສຸຂະພາບ.

ຂ. ບໍລິສັດປະກັນ ບໍ່ຄວນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ກ່ອນທີ່ຈະຕົກລົງສະໜອງການປົກຄຸມໃຫ້ແກ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກໃດໜຶ່ງ. ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະໄລ່ເບິ່ງຕົ້ນທຶນ, ຄາດຄະເນລາຍຮັບແລະການຄິດໄລ່ຄະນິດສາດປະກັນໄພຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຈາກຂໍ້ມູນດ້ານລະບາດວິທະຍາທີ່ມີຕໍ່ປະຊາກອນທົ່ວໄປ.

ຄ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ບໍ່ຄວນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການກວດໃດໆກໍ່ຕາມທີ່ມີຈຸດປະສົງຮັບໃຊ້ວຽກງານເຮັດປະກັນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທຸກຢ່າງທີ່ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານມີຢູ່ແລ້ວ ກໍ່ຄວນຮັກສາເປັນຄວາມລັບ.

8.3 ການເຝົ້າລະວັງທາງລະບາດວິທະຍາ

ອາດດຳເນີນການຕິດຕາມເຝົ້າລະວັງການແພ່ລະບາດຂອງເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນທາງລະບາດວິທະຍາແບບບິດລັບຂຶ້ນພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກໄດ້ຖ້າເປັນການປະຕິບັດຕາມຫຼັກການແຫ່ງຈັນຍາບັນໃນການ ຄົ້ນຄວ້າ-ວິໄຈທາງວິທະຍາສາດ, ຈັນຍາບັນອາຊີບ, ການປົກປ້ອງສິດທິຂອງສ່ວນບຸກຄົນແລະຫຼັກການແຫ່ງການຮັກສາຄວາມລັບ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຄົ້ນຄວ້າໃນລັກສະນະນີ້, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນໄດ້ຮັບການຂໍ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ໄດ້ຮັບແຈ້ງການວ່າ: ຈະມີການຄົ້ນຄວ້າໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຮັບ ບໍ່ຄວນຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອຈຳແນກບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ. ການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນການກວດແບບບິດລັບຖ້າມີເຫດຜົນທີ່ເຊື່ອໄດ້ວ່າ: ຜົນຈາກການກວດ ຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ມີສະຖານະພາບຕໍ່າລົງ.

8.4. ການກວດແບບສະມັກໃຈ

ອາດຈະມີບາງສະພາບທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງການຢາກກວດຫາການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ທີ່ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງແຜນງານກວດແບບສະມັກໃຈ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ, ການກວດແບບສະມັກໃຈ ນີ້ ຈະຖືກຈັດຂຶ້ນທີ່ຫ້ອງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຊຸມຊົນ ບໍ່ແມ່ນຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ບ່ອນ ໃດທີ່ມີເງື່ອນໄຂສະດວກດ້ານບໍລິການທາງການແພດພຽງພໍ, ກໍ່ອາດຈະຈັດໃຫ້ມີການກວດໃນລັກ ສະນະນີ້ ໄດ້ຕາມການຮ້ອງຂໍ ຫຼື ເອກະສານແຈ້ງຄວາມຍິນຍອມຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ພ້ອມກັບມີ ເອກະສານທີ່ເປັນຄຳແນະນຳຈາກຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຖ້າມີການຂໍໃຫ້ປະກອບເພີ່ມໃສ່. ການກວດແບບສະມັກໃຈນີ້ ຄວນເຮັດໂດຍບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດເໝາະສົມ ເທົ່ານັ້ນແລະຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດຕາມເງື່ອນໄຂແຫ່ງການຮັກສາຄວາມລັບແລະເງື່ອນໄຂການ ເປີດເຜີຍຜົນການກວດ. ການໃຫ້ຄຳປຶກສາທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍກ່ອນແລະ ຫຼັງກວດ ຄວນປະກອບເປັນພາກສ່ວນຈຳເປັນທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ໃນຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການກວດແຕ່ ລະຄັ້ງ ເຊິ່ງການໃຫ້ຄຳປຶກສາໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າໃຈ ລັກສະນະແລະຈຸດປະສົງຂອງການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ຈຸດຕິແລະຈຸດອ່ອນຂອງການກວດ, ແລະ ຜົນກະທົບຂອງຜົນກວດທີ່ມີຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ.

8.5. ການກວດແລະການປິ່ນປົວຫຼັງມີການຈັບບາຍເຊື້ອເນື່ອງຈາກການເຮັດວຽກ

ກ. ໃນກໍລະນີມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຈັບບາຍເລືອດ, ທາດແຫຼວ ຫຼື ເນື້ອເຍື່ອຈາກຮ່າງກາຍມະ ນຸດ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ຄວນມີຂັ້ນຕອນເອົາໄວ້ໃນລະບົບເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການ ຕິດເຊື້ອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຕະຫຼອດເຖິງອຸປະຕິເຫດແຮງງານແບບອື່ນໆ.

ຂ. ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຈັບບາຍສິ່ງທີ່ຕິດເຊື້ອ (ບໍ່ວ່າຈະເປັນເລືອດ, ທາດແຫຼວ ແລະເນື້ອເຍື່ອຈາກຮ່າງກາຍມະນຸດ) ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດ ເຊື້ອ, ຜູ້ກ່ຽວ ຄວນໄດ້ຮັບການໃຫ້ຄຳປຶກສາທັນທີເພື່ອຮັບມືກັບເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ເພື່ອ ໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນຕາມມາທາງການແພດ, ຄວາມຕ້ອງການຢາກກວດຫາການຕິດເຊື້ອໂລກ ເອດສ໌ ແລະ ກ່ຽວກັບການສະໜອງການປິ່ນປົວເພື່ອປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອຫຼັງການຈັບບາຍ, ແລະ ຄວນຖືກສົ່ງຕໍ່ໄປຍັງສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວທາງການແພດ ຫຼື ໂຮງໝໍທີ່ເໝາະສົມ. ພາຍຫຼັງດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງສຳເລັດແລ້ວ, ຄວນສະໜອງທິດນຳເພີ່ມເຕີມໃຫ້ ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານໃນດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິທາງກົດໝາຍຂອງເຂົາເຈົ້າເຊິ່ງລວມເອົາ ທັງສິດຕໍ່ການໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍ ຫຼື ຂັ້ນຕອນທີ່ຕ້ອງໄປຜ່ານເພື່ອຂໍການຊົດເຊີຍ.

9. ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ

ຄວາມສາມັກຄີ, ການເບິ່ງແຍງແລະການຊ່ວຍເຫຼືອ ຖືເປັນອົງປະກອບສໍາຄັນຍິ່ງທີ່ຄວນໃຊ້ເປັນທິດຂຶ້ນກໍາການແກ້ໄຂບັນຫາໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ຄວນສ້າງບັນດາກົນໄກຕ່າງໆຂຶ້ນເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການເປີດໃຈໃຫ້ກວ້າງ, ຍອມຮັບ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເປີດເຜີຍສະຖານະການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແລະຮັບປະກັນວ່າ: ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ ຈະບໍ່ຖືກຈໍາແນກ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຮູ້ສຶກອັບອາຍ. ເພື່ອບັນເທົາຜົນກະທົບຈາກການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ຄວນພະຍາຍາມສູ້ຊົນສະໜອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະການຊ່ວຍເຫຼືອທາງສັງຄົມໃນຮູບແບບຕ່າງໆແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອແລະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌. ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ມີເງື່ອນໄຂສະດວກດ້ານບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບ ກໍ່ຄວນສະໜອງການປິ່ນປົວທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕິດເຊື້ອ. ໃນກໍລະນີບໍ່ມີບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ກໍ່ຄວນແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານຮູ້ກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ຮັບບໍລິການປິ່ນປົວທີ່ມີຢູ່ພາຍນອກ. ການເຊື່ອມສານລະຫວ່າງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຄືໃນລັກສະດັ່ງກ່າວນີ້ ມີຈຸດຕີໃນການເຂົ້າເຖິງໄປໄກກວ່າໂຕຜູ້ອອກແຮງງານຈົນເຖິງຂັ້ນກວມເອົາຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍ. ການຮ່ວມມືກັບລັດຖະບານ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງທັງສອງຝ່າຍແລະບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຍັງຈະຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ການສະໜອງບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິພາບແລະປະຫຍັດຕົ້ນທຶນ.

9.1. ຄວາມເທົ່າທຽມກັບການເຈັບປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງຈາກພະຍາດອື່ນໆ

ກ. ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແລະ ການເປັນໂລກເອດສ໌ຂັ້ນໜັກ ຄວນໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກບໍ່ຕ່າງຫຍັງຈາກການເຈັບເປັນ ຫຼື ອາການເຈັບປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງຈາກພະຍາດອື່ນໆ.

ຂ. ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຄວນໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຕໍ່ບໍ່ຕ່າງຫຍັງຈາກຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຈັບເປັນຂັ້ນຮ້າຍແຮງຈາກພະຍາດອື່ນໆທັງໃນດ້ານປະເພດອຸດໜູນ, ການໃຫ້ຄ່າຊົດເຊີຍແຮງງານ ແລະ ດ້ານການປັບປຸງແບບສົມເຫດສົມຜົນ/ການເອື້ອອໍານວຍຕາມຄວາມເໝາະສົມ (reasonable accomodation).

ຄ. ຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຍັງມີສຸຂະພາບແຂງແຮງໂດຍສາມາດເຮັດວຽກທີ່ເໝາະສົມໄດ້, ເຂົາເຈົ້າ ຄວນໄດ້ຮັບສິດຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງວຽກຕາມປົກກະຕິ ແລະ ສິດຕໍ່ໂອກາດໂອນຍ້າຍແລະຄວາມກ້າວໜ້າໃນການເຮັດວຽກ.

9.2. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ

ກ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ໄປຮັບບໍລິຫານໃຫ້ຄໍາປຶກສາທີ່ເປັນການຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ພາຍນອກວິສາຫະກິດ; ໃນກໍລະນີວິສາຫະກິດມີເງື່ອນໄຂສະໜອງການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແບບສະເພາະແລະມີການຮັກສາເປັນຄວາມລັບ, ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອກໍ່ອາດຈະນໍາໃຊ້ບໍລິການໃຫ້ປຶກສາຈາກໜ່ວຍງານສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ ຫຼື ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆທີ່ມີໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.

ຂ. ເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນສັກສິດຕໍ່ບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນພິຈາລະນາດໍາເນີນບັນດາມາດຕະການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ລະບຸມືອາຊີບ, ກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງແລະບັນດາອົງການໃຫ້ບໍລິການພາຍໃນຊຸມຊົນ ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍເປັນພາກສ່ວນທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານດ້ານການໃຫ້ຄໍາປຶກສາກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ ແລະ ການປິ່ນປົວໂລກເອດສ໌ .
- ລະບຸອົງການຈັດຕັ້ງລະດັບຊຸມຊົນ (ທັງທີ່ມີຄຸນລັກສະນະດ້ານການແພດແລະດ້ານອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນການແພດ) ເຊິ່ງອາດຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌.
- ແນະນໍາຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ຕິດຕໍ່ກັບໝໍ ຫຼື ຜູ້ສະໜອງບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ກ່ຽວເພື່ອໄປຮັບການປະເມີນສຸຂະພາບເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ໄປຮັບການປິ່ນປົວຫາກໄດ້ດໍາເນີນການປິ່ນປົວໄປແດ່ແລ້ວ ຫຼື ຊ່ວຍຜູ້ອອກແຮງງານລະບຸຜູ້ສະໜອງບໍລິການປິ່ນປົວສຸຂະພາບທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຍັງບໍ່ທັນມີເທື່ອ.

ຄ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນໃຫ້ເວລາຢ່າງພຽງພໍແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານເພື່ອໄປຮັບບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແລະການປິ່ນປົວໂລກເອດສ໌ຕາມເງື່ອນໄຂຂັ້ນຕໍ່ຂອງປະເທດ.

ງ. ຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນໄດ້ຮັບບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາໂດຍບໍ່ໃຫ້ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍແລະມີດັດປັບໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງການແລະສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງແມ່ຍິງກັບຜູ້ຊາຍ. ອາດຈະເປັນເລື່ອງທີ່ເໝາະສົມຖ້າມີການປະສານງານກັບກັບພາກລັດ, ຜູ້ອອກແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າຕະຫຼອດເຖິງບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆເພື່ອຮ່ວມກັນລະບຸແລະສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ.

ຈ. ຖ້າໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍ, ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເພື່ອຂໍຮັບບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາຈາກມືອາຊີບ.

ສ. ບໍລິການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ຄວນແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານທຸກຄົນຮູ້ກ່ຽວກັບສິດທິແລະປະເພດອຸດໜູນຕ່າງໆທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມພາກບັງຄັບແລະລະບົບ

ປະກັນຕົນຕາມສາຍອາຊີບແລະບັນດາແຜນງານສົ່ງເສີມທັກສະຊີວິດອື່ນໆທີ່ອາດຈະຊ່ວຍ ຜູ້ອອກແຮງງານໃນການຈັດການກັບບັນຫາໂລກເອດສ໌.

ຂ. ໃນກໍລະນີມີຜູ້ອອກແຮງງານໄປຈັບບາຍສິ່ງນຳເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເນື່ອງຈາກການເຮັດ ວຽກ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ລາພັກເພື່ອໄປຮັບບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ.

9.3. ບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານແລະບໍລິການສຸຂະພາບດ້ານອື່ນໆ

ກ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຈຳນວນໜຶ່ງ ອາດຈະຢູ່ໃນຖານະທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານໃຫ້ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຢາຕ້ານໄວຣັດສ໌ໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ມີບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຢູ່ສະຖານທີ່ ເຮັດວຽກ, ພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມືກັບພາກລັດແລະທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ບໍລິການເຫຼົ່ານັ້ນ ຄວນສະໜອງບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບໃນຂອບເຂດທີ່ກວ້າງເທົ່າທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້ເພື່ອປ້ອງ ກັນແລະຄຸ້ມຄອງບັນຫາໂລກເອດສ໌ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ ໂລກເອດສ໌.

ຂ. ບໍລິການເຫຼົ່ານີ້ ຄວນລວມເອົາການສະໜອງຢາຕ້ານໄວຣັດສ໌, ການປິ່ນປົວເພື່ອບັນ ເທົາອາການເຈັບປ່ວຍຈາກການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານໂພສະນາການ ແລະອາຫານເສີມ, ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມເຄັ່ງຄຽດແລະການປິ່ນປົວໂລກແຊກຊ້ອນທີ່ພົບ ເຫັນທົ່ວໄປເຊິ່ງໃນນັ້ນລວມທັງ STIs ແລະ ວັນນະໂລກ.

9.4 ການເຊື່ອມສານກັບກຸ່ມກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງແລະກຸ່ມຕ່າງໆໃນລະດັບຊຸມຊົນ

ຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານແລະບຸກຄະ ລາກອນດ້ານສຸຂະພາບແຮງງານ ຄວນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອ ຕົນເອງຂຶ້ນພາຍໃນວິສາຫະກິດ ຫຼື ການສົ່ງຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂລກ ເອດສ໌ ໄປຍັງກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງແລະອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍ ເຫຼືອແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌.

9.5 ອຸດໜູນປະເພດຕ່າງໆ

ກ. ລັດຖະບານໂດຍການຂໍຄຳປຶກສາກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານທາງສັງຄົມ ຄວນຮັບປະກັນວ່າ: ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຈະໄດ້ຮັບປະເພດອຸດໜູນຕ່າງໆທີ່ກຳນົດໄວ້ພາຍໃຕ້ ກົດໝາຍແລະລະບຽບການແຫ່ງຊາດໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ຕ່າງຫຍັງຈາກຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຈັບ ປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງເນື່ອງຈາກພະຍາດອື່ນໆ. ເຂົາເຈົ້າ ຍັງຄວນສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຫາອຸດໜູນ ປະເພດໃໝ່ທີ່ມີລັກສະນະຍືນຍົງເວົ້າສະເພາະຄືປະເພດອຸດໜູນທີ່ແກ້ໄຂລັກສະນະການ ທຳລາຍໄປໜ້າແລະທຳມະຊາດບໍ່ແນ່ນອນຂອງໂລກໂລກເອດສ໌.

ຂ. ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານພ້ອມດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າແລະຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນພະຍາຍາມສະເໜີໃຫ້ລັດຖະບານດັດປັບບັນດາກົນໄກສະໜອງປະເພດອຸດໜູນທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເຊິ່ງໃນນັ້ນລວມທັງລະບົບໃຫ້ເງິນຊ່ວຍໝູນຄ່າແຮງງານແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານເຫຼົ່ານັ້ນ.

9.6 ການປົກຄຸມຂອງການປະກັນສັງຄົມ

ກ. ລັດຖະບານ, ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ຄວນດຳເນີນບັນດາບາດກ້າວຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ: ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແລະຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ຈະບໍ່ຖືກຕັດຂາດຈາກການປົກປ້ອງແບບເຕັມສ່ວນແລະປະເພດອຸດໜູນຕ່າງໆທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ພາຍໃຕ້ລະບົບປະກັນສັງຄົມແລະລະບົບປະກັນຕົນຕາມສາຍອາຊີບ. ຫຼັກການນີ້ ຍັງຄວນນຳໃຊ້ກັບຜູ້ອອກແຮງງານພ້ອມດ້ວຍຄອບຄົວເຊິ່ງມາຈາກກຸ່ມອາຊີບ ຫຼື ກຸ່ມສັງຄົມທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌.

ຂ. ບັນດາແຜນງານແລະລະບົບປະກັນສັງຄົມເຫຼົ່ານີ້ ຄວນສະໜອງປະເພດອຸດໜູນໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ທີ່ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບປະເພດອຸດໜູນທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານເຈັບປ່ວຍຂັ້ນຮ້າຍແຮງຈາກພະຍາດອື່ນໆ.

9.7 ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວແລະການຮັກສາຄວາມລັບ

ກ. ລັດຖະບານ, ບໍລິສັດປະກັນແລະຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຄວນສ້າງຮັບປະກັນວ່າ: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການເບິ່ງແຍງ, ການປິ່ນປົວແລະການຮັບອຸດໜູນປະເພດຕ່າງໆຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ແມ່ນຖືກຮັກສາເປັນຄວາມລັບຄືກັນກັບປະຫວັດຂໍ້ມູນທາງການແພດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍອະນຸຍາດໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງໄດ້ສະເພາະແຕ່ກໍລະນີທີ່ປະຕິບັດຕາມບົດສະເໜີແນະນຳດ້ວຍອົງການບໍລິການສຸຂະພາບແຮງງານຂອງລັດ, ສະບັບປີ 1985 (ເລກທີ 171) ເທົ່ານັ້ນ.

ຂ. ບຸກຄົນທີສາມເຊັ່ນ: ຜູ້ຈັດການກອງທຶນແລະຜູ້ບໍລິຫານລະບົບປະກັນສັງຄົມແລະລະບົບປະກັນຕົນຕາມສາຍອາຊີບ ຄວນຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທຸກຢ່າງກ່ຽວກັບການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໄວ້ເປັນຄວາມລັບ ຄືກັນກັບຂໍ້ມູນທາງການແພດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍປະຕິບັດຕາມລະບຽບປະຕິບັດຂອງອົງການແຮງງານສາກົນວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.

9.8 ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານແລະຄອບຄົວ

ກ. ເມື່ອພິຈາລະນາເບິ່ງຈາກລັກສະນະຂອງພະຍາດຕິດແປດດັ່ງກ່າວນີ້ແລ້ວ, ອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງ ຫຼື ຂະຫຍາຍແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານຕາມຄວາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອລວມເອົາຂອບເຂດບໍລິການຕ່າງໆສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານ ກໍ່ຄື ສຳລັບສາມະຊິກພາຍໃນຄອບຄົວເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອສາມະຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການດຳເນີນງານເລື່ອງນີ້ ຄວນຂໍຄຳປຶກສາກັບຜູ້ອອກແຮງງານແລະຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແລະ ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍການປະສານສົມທົບກັບລັດຖະບານແລະພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆອີງຕາມຊັບພະຍາກອນແລະຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ.

ຂ. ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຄວນຮັບຮູ້ວ່າ: ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ຍິງ ເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການເບິ່ງແຍງຜູ້ທີ່ເຈັບປ່ວຍຍ້ອນໂລກເອດສ໌. ແຜນງານເຫຼົ່ານັ້ນ ຍັງຄວນຮັບຮູ້ຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງແມ່ມານ. ນອກຈາກນີ້, ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຍັງຄວນຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເດັກນ້ອຍຜູ້ທີ່ເສຍພໍ່ແມ່ໃຫ້ກັບໂລກເອດສ໌, ຫຼັງຈາກນັ້ນເຂົາເຈົ້າອາດຈະປະລະການຮຽນ, ຖືກສະພາບບັງຄັບໃຫ້ຕ້ອງເຮັດວຽກ, ແລະຍິ່ງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກກົດຂີ່ຊຸດຮົດທາງເພດ. ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະເປັນແຜນງານທີ່ສະໜອງໃຫ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ຫຼື ບັນດາວິສາຫະກິດອາດຈະລວມໂຕກັນສະໜັບສະໜູນແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວ ຫຼື ອາດມອບເໝົາໃຫ້ວິສາຫະກິດເອກະລາດມາເປັນຜູ້ສະໜອງແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານພາຍໃນວິສາຫະກິດຂອງພວກຕົນກໍ່ໄດ້.

ຄ. ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອຄອບຄົວ ອາດຈະລວມເອົາ:

- ການອະນຸຍາດໃຫ້ລາພັກດ້ວຍຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈ.
- ການເຊີນເຂົາເຈົ້າໃຫ້ເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນບັນດາແຜນງານສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະການສຶກສາອົບຮົມ.
- ບໍລິການສິ່ງຕໍ່ໃຫ້ກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຕິດເຊື້ອ ເຊິ່ງລວມທັງກຸ່ມຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ;
- ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານ ຫຼື ສາມະຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ມີວຽກອື່ນເຮັດພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າວຽກດັ່ງກ່າວຕ້ອງບໍ່ແຊກແຊງກັບການຮຽນ;
- ມາດຕະການສະເພາະເຊັ່ນ: ການສະໜັບສະໜູນການສຶກສາໃນລະບົບ, ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບແລະການຝຶກງານເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງເດັກແລະໄວໜຸ່ມທີ່ພໍ່ແມ່ເສຍຊີວິດຈາກໂລກເອດສ໌;
- ຈັດໃຫ້ມີການປະສານງານລະຫວ່າງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລະດັບຊຸມຊົນຕະຫຼອດເຖິງໂຮງຮຽນທີ່ລູກຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຮຽນຢູ່;

- ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນທັງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ;
- ຄຸ້ມຄອງບັນຫາດ້ານການເງິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຈັບເປັນແລະຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ທີ່ເພິ່ງພາອາໄສຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອ;
- ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄຳແນະນຳແລະການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານກົດໝາຍ;
- ຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຂະບວນການທາງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຈັບເປັນແລະການເສຍຊີວິດເຊັ່ນ: ການຄຸ້ມຄອງບັນຫາດ້ານການເງິນທີ່ກ່ຽວກັບການເຈັບເປັນ, ການກະກຽມພິໄນກຳແລະແຜນສືບມູນ;
- ຊ່ວຍເຫຼືອຄອບຄົວໃນດ້ານການພົວພັນກັບບັນດາລະບົບປະກັນສົງຄົມແລະລະບົບປະກັນຕົນຕາມສາຍອາຊີບຕ່າງໆ;
- ການຈ່າຍຄ່າຈ້າງລ່ວງໜ້າທີ່ຍັງຄ້າງຊຳລະໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານ;
- ຊື້ນຳໃຫ້ຄອບຄົວເຂົາເຈົ້າໄປຫາອົງການກົດໝາຍແລະອົງການບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ສະໜອງລາຍຊື່ຂອງບັນດາອົງການຕ່າງໆທີ່ຕ້ອງການແນະນຳໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄປຫາ;

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ, ການຄຸ້ມຄອງທາງສັງຄົມ, ກົດໝາຍແຮງງານ ແລະ ມາດຕະການຄຸ້ມຄອງໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ບໍ່ໄດ້ກວມເອົາຜູ້ຜະລິດແລະຜູ້ອອກແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບຍ້ອນເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີການຈັດຕັ້ງເປັນອົງການ (ເຖິງແມ້ນວ່າເຂົາເຈົ້າອາດຈະລວມກັນເປັນສະມາຄົມທ້ອງຖິ່ນພາຍໃຕ້ຈຸດປະສົງແນ່ນອນໃດໜຶ່ງກໍຕາມ ແຕ່ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວກໍບໍ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນຂອບເຂດການດຳເນີນງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງກຳມະບານ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ).

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I

I. ຄວາມເປັນຈິງພື້ນຖານກ່ຽວກັບພະຍາດລະບາດດັ່ງກ່າວແລະຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຄວາມເປັນຈິງກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌

ໂລກເອດສ໌ ເກີດຈາກການຕິດເຊື້ອເອດສ໌ ຫຼື ໄວຣັດສ໌ພູມຄຸ້ມກັນຮ່າງກາຍມະນຸດບົກຜ່ອງ (Human Immunodeficiency Virus - HIV) ຜ່ານທາງທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍ ໂດຍສະເພາະເລືອດ, ອະສຸຈິ, ນ້ຳຈາກຊ່ອງຄອດ ແລະ ນ້ຳນົມແມ່. ໄດ້ມີການລະບຸວ່າ: ໂລກນີ້ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ 4 ທາງຄື : (1) ການມີເພດສຳພັນກັບຜູ້ຕິດເຊື້ອໂດຍບໍ່ໄດ້ປ້ອງກັນ (ເປັນວິທີການຕິດເຊື້ອທີ່ພົບເຫັນທົ່ວໄປຫຼາຍທີ່ສຸດ); (2) ຕິດຈາກເລືອດແລະຜະລິດຕະພັນເລືອດ, ຕົວຢ່າງ: ຜ່ານທາງການຖ່າຍເລືອດທີ່ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ການຜ່າຕັດປ່ຽນອະໄວຍະວະແລະເນື້ອເຍື່ອ, ການໃຊ້ເຂັມສັກຢາ ຫຼື ອຸປະກອນປ່ອງ-ເຈາະໜັງທີ່ບິນເປື້ອນເຊື້ອ; (3) ການຕິດເຊື້ອຈາກແມ່ສູ່ເດັກໃນຄັນ ຫຼື ໃນໄລຍະການເກີດ; ແລະ (4) ການລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່. ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ດ້ວຍການຈັບບາຍທາງຮ່າງກາຍແບບທຳມະດາ, ການໂອ, ການຈາມ ຫຼື ການຈູບ, ການໃຊ້ໂຖສັວມແລະຫ້ອງນຳຮ່ວມກັນ, ການໃຊ້ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ໃນການກິນ (ຖ້ວຍ, ບ່ວງ, ຈານ, ຊາມ ແລະ ອື່ນໆ) ຫຼື ດ້ວຍການບໍລິໂພກອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມທີ່ຈັບໂດຍຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອແລ້ວ; ເຊື້ອດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ແພ່ລະບາດດ້ວຍການຖືກຍຸງ ແລະແມງໄມ້ອື່ນໆກັດ.

ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເຮັດໃຫ້ລະບົບພູມຄຸ້ມກັນຂອງມະນຸດອ່ອນແອລົງ ສົ່ງຜົນໃຫ້ບໍ່ຮ່າງກາຍບໍ່ສາມາດຕໍ່ສູ້ກັບການຕິດເຊື້ອພະຍາດຕ່າງໆໄດ້. ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອ ອາດຈະມີຊີວິດຢູ່ໄດ້ເຖິງ 10 ປີ ຫຼື

ຫຼາຍກວ່ານັ້ນພາຍຫຼັງການຕິດເຊື້ອ, ໃນໄລຍະນີ້ເກືອບຢາກວ່າບໍ່ມີອາການ ຫຼື ການເຈັບເປັນເຖິງ ແມ້ນວ່າເຂົາເຈົ້າສາມາດລົງເຊື້ອໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ກໍ່ຕາມ. ອາການເລີ່ມຕົ້ນຂອງໂລກເອດສ໌ ລວມມີ: ການອິດເມື່ອຍແບບຊັ້ນເຮື້ອ, ຖອກທ້ອງ, ເປັນໄຂ້, ມີການປ່ຽນແປງທາງດ້ານຄວາມສາມາດຂອງ ມັນສະໝອງເຊັ່ນ: ຄວາມຈຳເຊື້ອມ, ນ້ຳໜັກຫຼຸດ, ໄອຢູ່ບໍ່ເຊົາ, ເປັນຜືນແດງຕາມຜິວໜັງຂຶ້ນຮ້າຍ ແຮງທີ່ບໍ່ເຊົາຈັກເທື່ອ, ກາລະໂລກແລະການຕິດເຊື້ອຕາມປາກ ຫຼື ຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງໄຄ່. ພ້ອມນັ້ນ, ໃນ ໄລຍະທີ່ລະບົບພູມຄຸ້ມກັນກຳລັງອ່ອນແອຍັງອາດຈະເຈັບປ່ວຍດ້ວຍພະຍາດແຊກຊ້ອນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ມະເລັງ, ເຍື່ອຫຸ້ມສະໝອງອັກເສບ, ປອດບວມ, ແລະ ວັນນະໂລກ. ເຖິງແມ້ນວ່າ: ໄລຍະຂອງການ ເຈັບເປັນອາດຈະບາສະຫຼັບໄປກັບໄລຍະການຜ່ອນໂຕລົງຂອງພະຍາດຕ່າງໆ ແຕ່ໂລກເອດສ໌ກໍ່ສາ ມາດທີ່ຈະເອົາຊີວິດຂອງຜູ້ເປັນໂລກນີ້ໄດ້ທຸກເມື່ອ. ປະຈຸບັນນີ້ກຳລັງມີການຄົ້ນຄວ້າຫາວັກແຊ່ງ ແຕ່ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີວັກແຊ່ງໃດປົນປົວໂລກນີ້ໄດ້ເທື່ອ. ການໃຊ້ຢາຕ້ານໄວຣັດສ໌ ຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນການທຳ ລາຍຮ່າງກາຍຈາກໂລກເອດສ໌ຊ້າລົງແລະຊ່ວຍໃຫ້ມີຊີວິດຍາວຂຶ້ນ ແຕ່ປະຈຸບັນຢາດັ່ງກ່າວກໍ່ຍັງຄົງ ມີລາຄາແພງ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ທຸກທໍລະມານຈາກໂລກເອດສ໌ສ່ວນຫຼາຍບໍ່ສາມາດຊື້ໄດ້; ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສະພາບັນຫາຢາແພງກຳລັງມີການປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາ. HIV ເປັນເຊື້ອໄວຣັດສ໌ທີ່ອ່ອນແອ ແລະ ສາມາດລອດຢູ່ໄດ້ພາຍໃນຂອບເຂດສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳກັດ ເຊັ່ນ: ສາມາດເຂົ້າຮ່າງກາຍໄດ້ ຕາມບໍລິເວນທີ່ປຽກຊຸ່ມແລະບໍ່ສາມາດຜ່ານຜິວໜັງໃນສະພາບປົກກະຕິທີ່ບໍ່ມີຮອດບາດໄດ້. ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນ, ໃນການປ້ອງກັນຈິ່ງລວມເອົາການຮັບປະກັນວ່າ: ຕ້ອງໃຫ້ມີອຸປະສັກກົດຂວາງໄວຣັດສ໌ດັ່ງ ກ່າວຕົວຢ່າງ: ການໃຊ້ຖົງຢາງອະນາໄມ ຫຼື ອຸປະກອນປ້ອງກັນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຖົງມືແລະຜ້າປິດປາກ (ຕາມຄວາມເໝາະສົມ), ອຸປະກອນປ່ອງ-ເຈາະໜັງບໍ່ມີເຊື້ອພະຍາດປົນເປື້ອນ, ເຊື້ອເອດສ໌ ສາ ມາດຖືກທຳລາຍໄດ້ດ້ວຍການຂ້າເຊື້ອ, ສະບູຜຸ່ນຊະນິດເຂັ້ມຊຸ່ມແລະນ້ຳຮ້ອນ (ໃຫ້ເບິ່ງເອກະສານ ຊ້ອນທ້າຍ II).

ຜົນກະທົບດ້ານພູມສາດປະຊາກອນແລະກຳລັງແຮງງານ

ໃນທ້າຍປີ 2000, ມີຫຼາຍກວ່າ 36 ລ້ານຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳ ນວນດັ່ງ ກ່າວດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດທະເລຊາຍຊາຮາຣາຕອນລຸ່ມຂອງອາຟຣິກາ. ເກືອບ 22 ລ້ານຄົນ ເສຍຊີວິດຍ້ອນໂລກເອດສ໌; ພາຍໃນໄລຍະ 12 ເດືອນຂອງປີ 2000, ມີຄົນເສຍຊີວິດຍ້ອນໂລກດັ່ງ ກ່າວ 3 ລ້ານຄົນທົ່ວໂລກ.

ທຸກພາກພື້ນໃນໂລກດ້ວຍແຕ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ: ຜູ້ໃຫຍ່ແລະເດັກນ້ອຍທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກ ເອດສ໌ ມີຈຳນວນຫຼາຍກວ່າ 2,5 ລ້ານຄົນຢູ່ເຂດທະເລຊາຍຊາຮາຣາຕອນລຸ່ມຂອງອາຟຣິກາ, ຫຼາຍ ກວ່າ 6 ລ້ານຄົນໃນອາຊີ, ເກືອບ 2 ລ້ານຄົນໃນອາເມລິກາລາຕິນແລະຄາເລບຽນ; ຫຼຸດ 1 ລ້ານຄົນ ໜ້ອຍໜຶ່ງໃນອາເມລິກາເໜືອ; ເຄິ່ງລ້ານຄົນໃນເອີຣົບຕາເວັນຕົກ, ເກືອບສາມສ່ວນສີ່ລ້ານໃນເອີຣົບ

ຕາເວັນອອກແລະອາຊີກາງ, ເກືອບເຄິ່ງລ້ານໃນອາຟຣິກາເໜືອແລະຕາເວັນອອກກາງ. ເຖິງແມ້ນວ່າຮູບແບບການແພ່ລະບາດຂອງເຊື້ອ ອາດຈະແຕກຕ່າງກັນອອກໄປ ແຕ່ບັນດາພາກພື້ນຕ່າງໆໃນໂລກກໍລ້ຽງຜະເຊີນກັບອັດຕາການຕິດເຊື້ອທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ.

ຜົນກະທົບຕາມມາຈາກການຕາຍຍ້ອນໂລກເອດສ໌ຕໍ່ປະຊາກອນທັງໝົດຂອງບັນດາປະເທດປະເທດຕ່າງໆໃນອາຟຣິກາ ສາມາດເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງຄື: ພາຍໃນປີ 2010, ສຳລັບ 29 ປະເທດທີ່ມີອັດຕາການແພ່ລະບາດຫຼາຍກວ່າ 2% ຈະມີປະຊາກອນທັງໝົດຫຼຸດລົງ 50 ລ້ານຄົນເມື່ອສິມທຽບໃສ່ປະເທດທີ່ບໍ່ມີໂລກເອດສ໌. ຍັງມີຜົນກະທົບທາງດ້ານເພດແລະອາຍຸນຳອີກດ້ວຍ, ຄືດັ່ງທີ່ຮູ້ກັນ: ໃນຫຼາຍປະເທດພົບວ່າແມ່ຍິງມັກຈະຕິດເຊື້ອແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍເມື່ອທຽບໃສ່ຜູ້ຊາຍ; ຢູ່ອາຟຣິກາ ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງໃນຈຳນວນຜູ້ຕິດເຊື້ອໃໝ່ແມ່ນແມ່ຍິງ. ກຸ່ມອາຍຸທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດທົ່ວທຸກແຫ່ງໃນໂລກແມ່ນກຸ່ມອາຍຸລະຫວ່າງ 15-49 ປີ ເຊິ່ງເປັນກຸ່ມປະຊາກອນໄວແຂງແຮງ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ການປະກອບສ່ວນຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ, ສັງຄົມແລະເສດຖະກິດ ກໍ່ຈະສູນເສຍໄປນຳ. ອົງການແຮງງານສາກົນ ຄາດຄະເນເອົາໄວ້ວ່າ: ມີຜູ້ອອກແຮງງານຫຼາຍກວ່າ 20 ລ້ານຄົນທົ່ວໂລກຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌. ຂະໜາດຂອງກຳລັງແຮງງານໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີການແພ່ລະບາດຂອງສູງ ຈະຫຼຸດລົງລະຫວ່າງ 10 ຫາ 30 ເປີເຊັນພາຍໃນປີ 2020 ເຊິ່ງເປັນລະດັບທີ່ສູງກວ່າການຫຼຸດລົງໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີໂລກເອດສ໌; ເດັກນ້ອຍ 14 ລ້ານຄົນ ຈະສູນເສຍພໍ່/ແມ່ ຫຼື ທ້າພ່ີແລະແມ່ຍ້ອນການຕາຍຈາກໂລກເອດສ໌, ແລະ ເດັກນ້ອຍຈຳນວນຫຼາຍ ຈະຖືກບັງຄັບໃຫ້ຕ້ອງປະລະການຮຽນເພື່ອເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານ ເຊິ່ງຈະເປັນການເຮັດໃຫ້ບັນຫາການໃຊ້ແຮງງານເດັກເຮັງຮ້າຍຂຶ້ນໄປຕື່ມອີກ.

ໂລກເອດສ໌ ສົ່ງຜົນກະທົບອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອແລະຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ກໍ່ຄື ຕໍ່ຊຸມຊົນໂດຍລວມ. ຜົນກະທົບ ຍິ່ງມີຄວາມຮ້າຍແຮງຕໍ່ຜູ້ເຖົ້າແລະເດັກນ້ອຍທີ່ເປັນຜູ້ອາໄສສາມະຊິກຄອບຄົວທີ່ຕິດເຊື້ອ. ຜົນກະທົບໃນລະດັບບຸກຄົນແລະຄົວເຮືອ ຍັງສະທ້ອນໄປສູ່ລະດັບວິສາຫະກິດແລະ ຍິ່ງນັບມື້ນັບເຫັນວ່າສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດຂອງປະເທດຊາດນຳອີກ. ການແພ່ລະບາດຂອງໂລກດັ່ງກ່າວ ປະກົດຕົວໃຫ້ເຫັນໃນໂລກແຫ່ງການເຮັດວຽກດ້ວຍຫຼາຍທາງເຊັ່ນ: ກະທົບຕໍ່ການຜະລິດ, ການຈຳແນກພາຍໃນການຈ້າງງານ, ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍທີ່ເຮັງຮ້າຍຂຶ້ນຕື່ມ, ມີປະກົດການໃຊ້ແຮງງານເດັກເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ປະກົດການອື່ນໆທີ່ທຳລາຍຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສ້າງຄວາມກົດດັນຕໍ່ລະບົບປະກັນສຸຂະພາບແລະລະບົບປະກັນສັງຄົມ, ແລະ ເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ.

**ເງື່ອນໄຂທີ່ປະກອບໃສ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ
ປັດໄຈລວມ**

ໂລກເອດສ໌ ແຜ່ລະບາດຫຼາຍຂຶ້ນພາຍໃຕ້ສະພາບທີ່ມີການລະເມີດສິດທິດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມແລະວັດທະນະທຳແລະສະພາບທີ່ບໍ່ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ມາດຖານທີ່ດີທາງການເມືອງແລະການເປັນພົນລະເມືອງ. ໃນດ້ານຂອງເສດຖະກິດ, ຄວາມທຸກຍາກ ຖືເປັນປັດໄຈຫຼັກ: ຄວາມກົກໜັງສີ ແລະ ການຂາດໂອກາດຂອງຄົນທຸກເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຍິ່ງສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ, ແລະ ຄວາມທຸກຍາກຍັງສົ່ງຄວາມກົດດັນຕໍ່ແມ່ຍິງໃຫ້ເອົາຊີວິດລອດດ້ວຍແລະຊ່ວຍເຫຼືອຄອບຄົວດ້ວຍການເຂົ້າໄປສູ່ການມີເພດສຳພັນແບບບໍ່ປອດໄພ. ສະພາບຂາດເຂີນອາຫານ, ທີ່ຢູ່ອາໄສບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ການຂາດອະນາໄມ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຍິ່ງສ່ຽງຫຼາຍຂຶ້ນຕໍ່ການຕິດພະຍາດຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂລກເອດສ໌. ໃນດ້ານຂອງສັງຄົມແລະວັດທະນະທຳ, ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານສາຍພົວພັນສ່ວນໂຕແລະສາຍພົວພັນດ້ານການເຮັດວຽກ ອາດຈະນຳໄປສູ່ການຍອມຮ່ວມເພດໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ຕ້ອງການພາຍໃຕ້ສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ. ທັດສະນະຄະຕິແລະພຶດຕິກຳ ກໍ່ຄວນຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນປັດໄຈຢ່າງໜຶ່ງທີ່ອາດຈະເພີ່ມຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດເຊື້ອ. ເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ອາດຈະຕິດກັນໄດ້ດ້ວຍການໃຊ້ອຸປະກອນສິດຢາເສບຕິດທີ່ປົນເປື້ອນ. ຍັງມີຫຼັກຖານຊີ້ໃຫ້ເຫັນອີກວ່າ : ການເສບຢາແລະເຫຼົ້າ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການຄວບຄຸມຕົນເອງຂອງຄົນເຮົາຫຼຸດລົງເປັນຜົນສ່ຽງຕໍ່ການມີເພດສຳພັນແລະມີພຶດຕິກຳໃຊ້ຢາເສບຕິດປະເພດສັກໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ຄວາມອັບອາຍຂອງຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຍິ່ງເປັນເຊື້ອໄພທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຄວາມປາຖະໜາທາງທຳມະຊາດທີ່ຕ້ອງການຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບການຕິດເຊື້ອ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍໃຫ້ມີການແຜ່ລະບາດຫຼາຍຂຶ້ນ. ຄວາມກົດດັນທາງດ້ານວັດທະນະທຳແລະການປະຕິເສດເລື່ອງການຕິດເຊື້ອ ບົດບັງຂອບເຂດການແຜ່ຂະຫຍາຍຂອງການຕິດເຊື້ອຕົວຈິງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນແລະລະດັບຊາດ, ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງຍິ່ງເປັນເລື່ອງຍາກຂຶ້ນກວ່າເດີມໃນການທີ່ຈະວາງແຜນຕອບໂຕ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບທັງໃນລະດັບຊຸມຊົນ ກໍ່ຄື ລະດັບສ່ວນບຸກຄົນ.

ໃນດ້ານຂອງພົນລະເມືອງແລະການເມືອງເຊັ່ນ : ສະພາບຄວາມຂັດແຍ່ງ, ຄວາມຫຼົ້ມເຫຼວຂອງກົດໝາຍແລະຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ຂອບກົດໝາຍແລະກົນໄກການບັງຄັບປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເຂັ້ມແຂງ ຕະຫຼອດເຖິງການປະຕິເສດສິດທິຕ່າງໆແລະສິດດ້ານການຕໍ່ລອງເປັນໝູ່ຄະນະຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ເວົ້າລວມໄດ້ກາຍເປັນອຸປະສັກກົດຂວາງການພັດທະນາແລະເວົ້າສະເພາະສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບັນດາມາດຕະຖານສິ່ງເສີມສຸຂະພາບຂຶ້ນຈຳເປັນພື້ນຖານ. ໃນຫຼາຍປະເທດ, ລະບົບສາທາທີ່ມີການສະໜອງຊັບພະຍາກອນໃຫ້ບໍ່ພຽງພໍ (ໂດຍເປັນລະບົບທີ່ອ່ອນແອຢູ່ແລ້ວຈາກບັນຫາເລື່ອງໜີ້ແລະການດັດປັບໂຄງສ້າງ) ບໍ່ສາມາດສະໜອງການເບິ່ງແຍງ ຫຼື ການປ້ອງກັນທີ່ຕ້ອງການໄດ້.

ສະຫຼຸບແລ້ວ, ບັນຍາກາດຂອງການຈຳແນກ ແລະ ການຂາດຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິມະນຸດເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານຍິ່ງສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ ແລະ ມີຄວາມສາມາດໜ້ອຍລົງໃນການຈັດການກັບ

ໂລກເອດສ໌ ຍ້ອນເປັນເລື່ອງຍາກສຳລັບເຂົາເຈົ້າທີ່ຈະຊອກຫາບ່ອນກວດເລືອດແບບສະມັກໃຈ, ບ່ອນໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການປິ່ນປົວ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນ ການເຜີຍແຜ່ໂຄສະນາປ້ອງກັນໂລກເອດສ໌.

ປັດໄຈທີ່ເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອສຳລັບກຸ່ມຜູ້ອອກແຮງງານບາງກຸ່ມ

ຖືກແມ້ນວ່າບັນຫາຫຼັກຂອງການຕິດເຊື້ອແມ່ນເປັນຍ້ອນພຶດຕິກຳ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນອາຊີບກໍ່ ຕາມ, ແຕ່ສະພາບການເຮັດວຽກບາງປະເພດ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ມີໂອກາດສ່ຽງສູງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຫຼາຍກວ່າ ວຽກປະເພດອື່ນ. ລາຍການວຽກດັ່ງລຸ່ມນີ້ເປັນໂຕຊີ້ໃຫ້ເຫັນ:

- ການເຮັດວຽກທີ່ຕ້ອງມີການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງການເຮັດວຽກທີ່ຕ້ອງ ເດີນທາງເປັນປະຈຳ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຕ້ອງຫ່າງຈາກຄູ່ສົມຣິດ ຫຼື ຄູ່ຮັກ ;
- ການເຮັດວຽກໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໂດດດ່ຽວ ມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານການພົວພັນທາງສັງຄົມ ແລະຂໍ້ຈຳກັດດ້ານສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງສາທາລະນະສຸກ ;
- ສະພາບການເຮັດວຽກການເຮັດວຽກທີ່ມີເພດດຽວແລະສະພາບການດຳລົງຊີວິດ ໃນໝູ່ຜູ້ ຊາຍ ;
- ສະພາບການທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມການປົກປ້ອງຕົນເອງຈາກການຕິດເຊື້ອ ;
- ເຮັດວຽກໃນສະພາບທີ່ຜູ້ຊາຍມີບົດບາດສູງ ໃນຂະນະທີ່ແມ່ຍິງເປັນພຽງສ່ວນນ້ອຍ ;
- ເຮັດວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສ່ຽງຈາກການອອກແຮງງານເຊັ່ນ: ວຽກທີ່ມີການຈັບບາຍ ເລືອດຄົນ, ຜະລິດຕະພັນຈາກເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍຂອງຄົນ, ວຽກທີ່ສ່ຽງຕໍ່ ອຸປະຕິເຫດຈາກການຖືກເຂັມປັກ ແລະ ມີການຈັບບາຍເລືອດທີ່ຕິດເຊື້ອ ໂດຍເປັນສະພາບ ການເຮັດວຽກທີ່ມີການນຳເອົາມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບເຂົ້າມານຳໃຊ້ ແລະ/ ຫຼື ເປັນສະພາບການເຮັດວຽກທີ່ບໍ່ມີອຸປະກອນຮັບໃຊ້ພຽງພໍ.

ນອກຈາກບາງປະເພດວຽກຂ້າງເທິງແລ້ວ, ອາດຈະຕື່ມ 'ການບໍ່ມີວຽກເຮັດ' ເຂົ້າໄປນຳເພື່ອ ໃຫ້ກວມເອົາສະພາບທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານຫວ່າງງານແລະອັງອິກນຢູ່ໃນສູນກາງເມືອງໃຫຍ່ດ້ວຍຄວາມ ຫວັງທີ່ຈະໄດ້ເຮັດວຽກໃດກໍ່ໄດ້ທີ່ໃຫ້ລາຍໄດ້ພຽງເລັກນ້ອຍແຕ່ຕ້ອງສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ, ນອກນັ້ນຍັງລວມເອົາຜູ້ທີ່ຖືກຈັດສັນທີ່ຢູ່ຄົນໃໝ່ແລະຜູ້ທີ່ຢູ່ຄ້າຍຜູ້ລີ້ໄພ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຫຍັງເຮັດ ຫຼາຍແລະຮູ້ສຶກຖືກປະຖິ້ມ ອາດຈະຫັນໄປເພິ່ງການຮ່ວມເພດ ຫຼື ຖືກບັງຄັບໃຫ້ຕ້ອງຮ່ວມເພດ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ທີ່ຕ້ອງເບິ່ງແຍງລູກດ້ວຍບໍ່ມີຜົວຢູ່ຄຽງຂ້າງ.

ຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ¹

ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ສູງຫຼາຍທີ່ແຮງງານນອກລະບົບຈະຕ້ອງທົນທຸກກັບຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌ຫຼາຍກວ່າແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດໃນລະບົບຍ້ອນວ່າ: ເຫດຜົນຫຼັກໜຶ່ງ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງສາທາລະນະແລະອຸດໜູນປະເພດຕ່າງໆ ຈາກການປົກປ້ອງສັງຄົມທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ໄດ້ຮັບການຈ້າງງານໃນລະບົບ; ເຫດຜົນທີສອງ, ຍ້ອນວ່າກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ຕັ້ງຢູ່ບົນພື້ນຖານ ຫຼື ຈະນຳໄປສູ່ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການເງິນ ; ເຫດຜົນທີສາມ, ລັກສະນະຊົ່ວຄາວແລະສ່ຽງພາຍໃນວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ ໝາຍຄວາມວ່າການຂາດວຽກອາດຈະເປັນຜົນນຳໄປສູ່ການສູນເສຍຊ່ອງທາງດ້ານການຄ້າ ຫຼື ການຜະລິດ. ສຳລັບທຸລະກິດນອກລະບົບ, ການສູນເສຍຜູ້ອອກແຮງງານໜຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ອາດຈະສ້າງຜົນຕາມມາອັນໃຫຍ່ຫຼວງເຖິງຂັ້ນນຳໄປສູ່ການລົ້ມສະຫຼາຍຂອງວິສາຫະກິດເຊັ່ນ: ຖ້າເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດ ຫາກຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌, ເຈັບປ່ວຍແລ້ວຕາຍ, ທົນຂອງວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເອົາໄປໃຊ້ບິນປົວ, ເບິ່ງແຍງແລະປົກປ້ອງຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ອາດຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ການລົງທຶນໃໝ່ໃນອະນາຄົດ, ເປັນສາເຫດຂອງການຫຼົ້ມລະລາຍ, ແລະ ຖິ້ມໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານແລະຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າຕົກຢູ່ສະພາບບໍ່ເຫຼືອຫຍັງ. ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ, ພົບຢູ່ເປັນປະ

¹ ອີງຕາມບົດລາຍງານຂອງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ອົງການແຮງງານສາກົນຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ອົງການແຮງງານສາກົນໃນປີ 1991, ຄຳສັບທີ່ວ່າ 'ຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ' [ແມ່ນ]ເຂົ້າໃຈວ່າໝາຍເຖິງບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຜະລິດແລະແຈກຢາຍສິນຄ້າແລະບໍລິການ, ແລະ ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວປະກອບດ້ວຍຜູ້ຜະລິດເອກະລາດ ຫຼື ເປັນຜູ້ປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນເອງທີ່ຢູ່ຕາມບັນດາເມືອງໃຫຍ່ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ຈຳນວນໜຶ່ງມີການຈ້າງແຮງງານຄອບຄົວ ແລະ/ ຫຼື ຈ້າງຜູ້ອອກແຮງງານຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື ຄົນຝຶກງານ, ເປັນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ໃຊ້ທຶນນ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີທຶນເລີຍ, ມີລະດັບເຕັກໂນໂລຊີແລະທັກສະຕ່ຳ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນຈຶ່ງມີສະມັດຕະພາບການຜະລິດຕ່ຳ ເຊິ່ງໂດຍລວມແລ້ວສະໜອງລາຍໄດ້ທີ່ຕ່ຳຫຼາຍແລະບໍ່ເປັນປົກກະຕິລວມທັງການຈ້າງງານທີ່ຂາດສະເຖຍລະພາບສູງໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກໃນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເຫຼົ່ານັ້ນ. ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເຫຼົ່ານີ້ ຈັດເປັນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບຍ້ອນເຫດຜົນທີ່ວ່າ: ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີການລົງທະບຽນແລະບໍ່ມີການບັນທຶກເຂົ້າໃນສະຖິຕິທາງການ; ເຂົາເຈົ້າ ມີທ່າອ່ຽງໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ສະຖາບັນສິນເສື້ອ, ສະຖາບັນຝຶກອົບຮົມແລະການສຶກສາໃນລະບົບ ຫຼື ບໍລິການແລະສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກສາທາລະນະຕ່າງໆໄດ້ໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີການເຂົ້າເຖິງເລີຍ; ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຖືກຮັບຮູ້, ບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ວາງລະບຽບການຈາກລັດ; ພົບຢູ່ເປັນປະຈຳວ່າ: ເຂົາເຈົ້າຖືກສະພາບບົບໃຫ້ຕ້ອງດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ນອກຂອບກົດໝາຍແລະແມ້ນແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ລົງທະບຽນແລະເຄົາລົບບາງດ້ານຂອງກົດໝາຍແຕ່ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວເປັນເລື່ອງທີ່ຫຼີກລຽງບໍ່ໄດ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ຢູ່ໃນຂອບການປົກປ້ອງສັງຄົມ, ກົດໝາຍແຮງງານແລະບັນດາມາດຕະການປົກປ້ອງຕ່າງໆ ທີ່ກຳນົດໄວ້ສຳລັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຜູ້ຜະລິດແລະຜູ້ອອກແຮງງານໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບ ມັກຈະບໍ່ມີການຈັດຕັ້ງ (ເຖິງແມ້ນວ່າອາດຈະມີສະມາຄົມທ້ອງຖິ່ນຂອງຜູ້ທີ່ດຳເນີນກິດຈະກຳສະເພາະໃດໜຶ່ງກໍຕາມ) ແລະ ໃນຫຼາຍກໍລະນີເຂົາເຈົ້າຢູ່ນອກຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງກຳມະບານແລະອົງການຈັດຕັ້ງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ (ໃຫ້ເບິ່ງ ILC: *The dilemma of the informal sector*, 78th session (1991), Report I(1), p. 4 (English text)).

ຈຳວ່າ: ພາລະແບກທາບດ້ານການເບິ່ງແຍງ ມັກຈະນຳໄປສູ່ການຫັນແຮງງານໜີຈາກການຜະລິດກະສິກຳ ໃນຂະນະທີ່ການສູນເສຍແຮງງານອັນເນື່ອງມາຈາກໂລກເອດສ໌ ກໍ່ນຳໄປສູ່ການຜະລິດເຂົ້າໄດ້ໜ້ອຍລົງແລະເຮັດໃຫ້ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານໃນໄລຍະຍາວຕ້ອງຫຼຸດລົງ. ໂດຍລວມແລ້ວ, ບັນດາທຸລະກິດນອກລະບົບ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໜັກຈາກສະພາບເສດຖະກິດຕົກຕ່ຳໃນເວລາທີ່ຮູບແບບຕໍ່ໄປນີ້ປະກົດຕົວຂຶ້ນ: ຕະຫຼາດທົດໂຕລົງເມື່ອຜູ້ຊົມໃຊ້ຕາຍ ຫຼື ມີລາຍໄດ້ເພື່ອການໃຊ້ຈ່າຍໜ້ອຍຍ້ອນຜົນຈາກມູນຄ່າສິນເປືອງໃນການປັບປົວແລະເບິ່ງແຍງທາງການແພດ.

ມິຕິດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ໂລກເອດສ໌ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ແມ່ຍິງແລະຜູ້ຊາຍໃນລັກສະນະຕ່າງກັນໃນດ້ານຄວາມສ່ຽງແລະຜົນກະທົບ. ມີປັດໄຈທາງຊີວະທີ່ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອໄດ້ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ, ພ້ອມນັ້ນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບທາງດ້ານໂຄງສ້າງກ່ຽວກັບສະຖານະຂອງແມ່ຍິງໃນສັງຄົມ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ເປັນເລື່ອງຍາກຂຶ້ນ ຕື່ມສຳລັບເຂົາເຈົ້າທີ່ຈະດຳເນີນມາດຕະການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອ, ແລະ ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດັ່ງ ກ່າວ ຍັງເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບຈາກໂລກເອດສ໌ທີ່ມີຕໍ່ເຂົາເຈົ້າທະວີຄວາມຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ.

- ແມ່ຍິງເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຕ້ອງປະສົບກັບສະພາບການເປັນຮອງທັງດ້ານເລື່ອງເພດແລະເສດຖະກິດໃນຊີວິດການແຕ່ງງານ ຫຼື ໃນຊີວິດຄູ່ຮັກຂອງເຂົາເຈົ້າ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນເຂົາເຈົ້າ ຈິ່ງບໍ່ສາມາດເຈລະຈາໃຫ້ມີການຮ່ວມເພດແບບປອດໄພ ຫຼື ປະຕິເສດທີ່ຈະຮ່ວມເພດແບບບໍ່ປອດໄພໄດ້.
- ຄວາມບໍ່ສົມດຸນທາງອຳນາດໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງສ່ຽງຕໍ່ໄພຂົ່ມຂູ່ຂອງການຖືກກຸກວນທາງເພດ.
- ຄວາມທຸກຍາກ ກໍ່ຖືກຖືວ່າເປັນປັດໄຈສົມທົບອີກຢ່າງຕໍ່ຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ເຊິ່ງແມ່ຍິງເປັນປະຊາກອນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ທຸກຍາກຂອງໂລກ ; ພາຍໃຕ້ວິກິດຄວາມທຸກຍາກ, ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ສູງທີ່ເດັກນ້ອຍແມ່ຍິງຈະຖືກໃຫ້ອອກໂຮງຮຽນ ຫຼື ຖືກຂາຍເຂົ້າສູ່ການບັງຄັບໃຫ້ອອກແຮງງານ ຫຼື ວຽກໃຫ້ບໍລິການທາງເພດ.
- ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ຄວາມຕ້ານການຕິດເຊື້ອຂອງແມ່ຍິງ ພັດຖືກກົດຂວາງຈາກຄວາມກົກໜັງສື ເຊິ່ງເປັນສະພາບທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ແມ່ຍິງເປັນຈຳນວນຫຼາຍໃນທົ່ວໂລກເມື່ອທຽບໃສ່ຈຳນວນຜູ້ຊາຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ - ໃນບາງປະເທດລື່ນກັນເຖິງສອງທົບ.
- ແມ່ຍິງມີຈຳນວນຫຼາຍສົມຄວນໃນສັດສ່ວນຂອງຜູ້ເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານພາຍໃນປະເທດຕ່າງໆ ເຊິ່ງເມື່ອລວມໃສ່ກັບເດັກນ້ອຍແລ້ວເຂົາເຈົ້າມີຈຳນວນຫຼາຍກວ່າສາມສ່ວນສີ່ຂອງຈຳນວນຜູ້ລີ້ໄພທັງໝົດ; ສະພາບທັງສອງນີ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສ່ຽງຂອງການຕິດເຊື້ອທີ່ສູງ

ກວ່າຄວາມສ່ຽງສະເລ່ຍຫຼາຍ. ພາຍໃຕ້ສະພາບທີ່ມີຄວາມຂັດແຍ່ງ, ຍິ່ງພົບວ່າມີອັດຕາການຂົ່ມຂືນແມ່ຍິງແບບເປັນລະບົບໂດຍກຸ່ມຮ່ວມສົງຄາມເພີ່ມສູງຂຶ້ນ.

- ພົບຢູ່ເປັນປະຈຳວ່າ: ພາລະແບບຫາບໃນການເບິ່ງແຍງສາມະຊົກຄອບຄົວຫຼືສາມະຊົກຊຸມຊົນທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ມັກຈະຕົກເປັນໜ້າທີ່ຂອງແມ່ຍິງແລະເດັກນ້ອຍແມ່ຍິງ ເຊິ່ງເປັນການເພີ່ມຈຳນວນວຽກ ແລະ ຫຼຸດໂອກາດໃນການສ້າງລາຍໄດ້ແລະໂອກາດໃນການເຂົ້າຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນ, ການສືບມູນ, ສິດໃນການໄດ້ລູກໄວ້ພາຍໃຕ້ການປົກຄອງ ແລະ ກົດໝາຍສະໜັບສະໜູນຕ່າງໆທີ່ມີລັກສະນະຈຳແນກເພດ ໝາຍຄວາມວ່າ : ແມ່ຍິງຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ທີ່ໄດ້ສູນເສຍຄູ່ຄອງ ຫຼື ຖືກປະຖິ້ມຍ້ອນເຂົາເຈົ້າຕິດເຊື້ອ ຈະຖືກຕັດສິດດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການເງິນແລະໂອກາດທາງເສດຖະກິດ; ນີ້ອາດຈະບັງຄັບໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງ 'ຂາຍບໍລິການທາງເພດເພື່ອເອົາຊີວິດລອດ' ໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍແມ່ຍິງຍິ່ງສ່ຽງເປັນພິເສດຕໍ່ການຕ້ອງຂາຍບໍລິການທາງເພດແລະການຖືກກົດຂີ່ຊູດຮີດທາງເພດ.
- ມີຫຼາຍການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ : ແມ່ຍິງທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການຖືກສັງຄົມລັງກຽດແລະແບ່ງແຍກເມື່ອທຽບໃສ່ຜູ້ຊາຍທີ່ຕິດເຊື້ອຄືກັນ ໂດຍສະເພາະໃນແວດລ້ອມສັງຄົມຊົນນະບົດ ເຊິ່ງເປັນຜົນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຖືກສັງຄົມປົດປະຕູໃສ່ແລະກາຍເປັນສ່ວນເສດເຫຼືອໃນສັງຄົມ ອີກເທື່ອໜຶ່ງນີ້ຖືເປັນການເພີ່ມຄວາມກົດດັນບັງຄັບໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງເອົາຊີວິດລອດດ້ວຍການຂາຍບໍລິການທາງເພດ.
- ວຽກທີ່ແມ່ຍິງເຮັດ (ທັງທີ່ໄດ້ຄ່າແຮງງານ ຫຼື ບໍ່ຖືກຮັບຮູ້) ລ້ວນແຕ່ສາມາດຖືກລົບກວນຈາກໂລກເອດສ໌ໄດ້ຢ່າງຮ່າງກາຍຕົວຢ່າງ: ແມ່ຍິງເປັນແຮງງານສຳຄັນໃນຂະແໜງເສດຖະກິດນອກລະບົບເຊິ່ງເປັນຂະແໜງທີ່ວຽກບໍ່ໄດ້ຮັບການປົກຄຸມຈາກການປະກັນສັງຄົມ ຫຼື ອຸດໜູນສຸຂະພາບແຮງງານໃດໆ.
- ມີແມ່ຍິງຈຳນວນໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍທີ່ຖືກປົກຄຸມຈາກການປະກັນສັງຄົມ ຫຼື ອຸດໜູນສຸຂະພາບແຮງງານ.
- ພົບຢູ່ເປັນປະຈຳວ່າ : ຜູ້ຊາຍ ມັກຈະເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການຈັດປະເພດຄົນແລະມາດຖານຂອງສັງຄົມໃນດ້ານພຶດຕິກຳຄວາມເປັນຜູ້ຊາຍ ເຊິ່ງອາດຈະນຳໄປສູ່ການຮ່ວມເພດແບບບໍ່ປອດໄພ ແລະ/ຫຼື ການຮ່ວມເພດແບບບໍ່ຍິນຍອມ.
- ໃນບາງປະເພດຂອງກຸ່ມຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ມີຄວາມສ່ຽງພົບວ່າມີຜູ້ຊາຍຕາງໜ້າຢູ່ໃນກຸ່ມຫຼາຍຈົນເກີນໄປ ແລະ ພາຍໃຕ້ສະພາບການເຮັດວຽກອາດຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສ່ຽງຕໍ່ການຮ່ວມເພດແບບບໍ່ປອດໄພລະຫວ່າງຜູ້ຊາຍນຳກັນ.

- ເມື່ອພິຈາລະນາຈາກສາຍພົວພັນທາງອຳນາດໃນສັງຄົມລະຫວ່າງຜູ້ຊາຍກັບແມ່ຍິງທີ່ອ່ຽງໄປທາງຜູ້ຊາຍຫຼາຍກວ່າ, ຜູ້ຊາຍຈຶ່ງມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຮັບຮອງແລະຊຸກຍູ້ທັດສະນະຄະຕິທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບັນດາກິນໄກຕ້ານແລະຈັດການກັບໂລກເອດສ໌.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II

II. ການຄວມຄຸມການຕິດເຊື້ອຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ

ກ. ມາດຕະການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອຈາກເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍທີ່ເປັນເອກະພາບ

ມາດຕະການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອຈາກເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍທີ່ເປັນເອກະພາບ (ຮູ້ກັນໃນນາມ “ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ” ຫຼື “ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນມາດຕະຖານ” ມີທີ່ມາຈາກການກຳນົດຂຶ້ນໂດຍສູນຄວບຄຸມແລະປ້ອງກັນພະຍາດຂອງປະເທດສະຫະລັດອາເມລິກາ (CDC) ໃນປີ 1985, ເຊິ່ງເຫດຜົນຫຼັກກຳນົດແມ່ນຍ້ອນບັນຫາການແພ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌ແລະຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນທີ່ຢາກໄດ້ບັນດາຍຸດທະສາດໃໝ່ໆເພື່ອປົກປ້ອງບຸກຄະລາກອນຂອງໂຮງໝໍຈາກການຕິດເຊື້ອຈາກເລືອດ. ນີ້ຖືເປັນຄັ້ງທຳອິດທີ່ວິທີການໃໝ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການນຳໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອຈາກເລືອດແລະທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍຢ່າງເປັນເປັນເອກະພາບທົ່ວກັນຕໍ່ທຸກຄົນໂດຍບໍ່ສິນໃຈວ່າຢູ່ໃນສະຖານະພາບຕິດເຊື້ອຫຼືບໍ່ຕິດເຊື້ອ.

ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບນີ້ ເປັນວິທີການຄວບຄຸມການຕິດເຊື້ອທີ່ເປັນມາດຕະຖານງ່າຍດາຍເພື່ອໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເບິ່ງແຍງຄົນເຈັບທຸກຄົນໃນທຸກຄັ້ງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການຕິດເຊື້ອພະຍາດທີ່ເກີດຈາກເລືອດ. ມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບນີ້ ປະກອບດ້ວຍ:

- ຈັດການແລະຖິ້ມວັດຖຸມີຄົມຕ່າງໆ (ເຂັ້ມ ຫຼື ວັດຖຸມີຄົມອື່ນໆ) ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ;
- ລ້າງມືກ່ອນແລະຫຼັງຂັ້ນຕອນໃຫ້ບໍລິການທາງການແພດ;
- ໃຊ້ວັດຖຸປົກປ້ອງເຊັ່ນ: ຖົງມື, ເສື້ອຄຸມແພດ, ຜ້າປິດປາກ ຖ້າຕ້ອງຈັບບາຍເລືອດ ຫຼື ທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍໂດຍກົງ;
- ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ປົນເປື້ອນທາດແຫຼວຈາກຮ່າງກາຍແລະເລືອດຢ່າງປອດໄພ;
- ຂ້າເຊື້ອອຸປະກອນຕ່າງໆຕະຫຼອດເຖິງອຸປະກອນທີ່ປົນເປື້ອນອື່ນໆຢ່າງຖືກວິທີ; ແລະ
- ຈັດການກັບຜ້າທີ່ເປື້ອນໃຫ້ຖືກວິທີ.

ຂ. ປຶ້ມຄູ່ມືແນະນຳແນວທາງແລະມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມການຕິດເຊື້ອ

1. Bednarsh, H.S.; Eklund, K.J.: “Infection Control: Universal Precautions reconsidered”, in *American Dental Hygienists’ Association: Access* (Chicago, 1995) Vol. 11, No.1.
2. Centers for Disease Control and Prevention (CDC)/National Center for HIV, STD and TB Prevention/Division of HIV/AIDS Prevention: *Preventing Occupational HIV transmission to health care workers* (updated, June, 1999).
3. South African Law Commission: *Aspects of the law relating to AIDS* (Project No. 85): Universal workplace infection control measures (Universal Precautions) (1997).
4. WHO: *WHO guidelines on AIDS and first aid in the workplace*, WHO AIDS series 7 (Geneva, 1990).
5. WHO/UNAIDS/ICN (International Council of Nurses): *HIV and the workplace and the Universal Precautions*, Fact sheets on HIV/AIDS for nurses and midwives (Geneva, 2000).

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III

III. ບັນຊີກວດສອບສຳລັບການສ້າງແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂນຍາຍວ່າດ້ວຍ ໂລກເອດສ໌ຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານພ້ອມດ້ວຍບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຄວນຮ່ວມມືກັນໃນທາງບວກແລະໃນລັກສະນະທີ່ໃສ່ໃຈຕໍ່ການສ້າງນະໂນຍາຍວ່າດ້ວຍໂລກເອດສ໌ ທີ່ຕອບສະໜອງແລະສ້າງຄວາມສົມດຸນຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງທັງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານແລະຜູ້ອອກແຮງງານ. ພາຍໃຕ້ການສະໜັບສະໜູນຈາກການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນລະດັບສູງສຸດ, ນະໂນຍາຍດັ່ງກ່າວ ຄວນສະໜອງຕົວຢ່າງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນກ່ຽວກັບວິທີລວມໃນການຄຸ້ມຄອງບັນຫາໂລກເອດສ໌. ບັນດາອົງປະກອບໃຈກາງຂອງນະໂນຍາຍດັ່ງກ່າວນີ້ (ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນຂໍ້ 6-9 ຂອງແນວທາງປະຕິບັດສະບັບນີ້ໄດ້ລວມເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌ ແລະ ວິທີການຕິດຕໍ່ຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ; ບັນດາມາດຕະການດ້ານການສຶກສາເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງບຸກຄົນ ແລະເພື່ອສົ່ງເສີມບັນດາຍຸດທະສາດທີ່ເອື້ອອຳນວຍ; ບັນດາມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຈິງເຊິ່ງຈະຊຸກຍູ້ແລະສະໜັບສະໜູນການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ; ບັນດາມາດຕະການເບິ່ງແຍງ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກໍລະນີທີ່ເຂົາເຈົ້າເອງ ຫຼື ສາມາດຊົມຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌; ແລະຍັງລວມເອົາຫຼັກການແຫ່ງການບໍ່ອົດທົນຕໍ່ທຸກຮູບແບບຂອງການສ້າງຄວາມອັບອາຍ ຫຼື ການຈຳແນກຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.

ອາດຈະນຳໃຊ້ບັນດາບາດກ້າວດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ເປັນບັນຊີກວດສອບໃນເວລາສ້າງນະໂຍບາຍ ຫຼື ແຜນງານກ່ຽວກັບໂລກເອດສ໌:

- ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການໂລກເອດສ໌ ໂດຍປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຝ່າຍບໍລິຫານຂັ້ນສູງ, ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກງານ, ຜູ້ອອກແຮງງານ, ກຳມະການ, ພະແນກຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ພະແນກຝຶກອົບຮົມ, ໜ່ວຍງານສາຍພົວພັນແຮງງານ, ໜ່ວຍງານສຸຂະພາບແຮງງານ, ຄະນະກຳມະການສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພແຮງງານ, ແລະ ຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ຖ້າເຂົາເຈົ້າຕົກລົງເຂົ້າຮ່ວມນຳ;
- ຄະນະກຳມະການ ຕົກລົງກັນກ່ຽວກັບສິດແລະຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວ, ອຳນາດໃນການຕັດສິນບັນຫາແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- ທົບທວນບັນດາກົດໝາຍແຫ່ງຊາດແລະຜົນກະທົບຂອງກົດໝາຍເຫຼົ່ານັ້ນທີ່ມີຕໍ່ວິສາຫະກິດ;
- ຄະນະກຳມະການ ປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການແພ່ລະບາດຂອງເຊື້ອໂລກເອດສ໌ທີ່ມີຕໍ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ແລະ ປະເມີນເບິ່ງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ໌ດ້ວຍການດຳເນີນການສຶກສາເອົາຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນແບບບິດລັບ;
- ຄະນະກຳມະການ ລະບຸປະເພດບໍລິການສຸຂະພາບແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີສະໜອງໃຫ້ແລ້ວທັງຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກແລະຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ;
- ຄະນະກຳມະການ ຮ່າງນະໂຍບາຍ, ສົ່ງວຽນຮ່າງນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວເພື່ອຂໍຄຳຄິດເຫັນແລ້ວດັດແກ້ແລະຮັບຮອງເອົາເປັນນະໂຍບາຍ;
- ຄະນະກຳມະການ ຂຶ້ນງົບປະມານ, ຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກທາງນອກວິສາຫະກິດຖ້າຈຳເປັນແລະ ລະບຸຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ;
- ຄະນະກຳມະການ ສ້າງແຜນດຳເນີນງານ ໂດຍມີຕາຕະລາງເວລາແລະສາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຕະຫຼອດເຖິງນະໂຍບາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ;
- ເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍແລະແຜນດຳເນີນງານໃຫ້ກວ້າງຂວາງຜ່ານທາງຕົວຢ່າງ: ກະດານຂ່າວ, ຈົດໝາຍແຈ້ງ, ຂໍ້ຄວາມຄັດຕິດໃສ່ເງິນເດືອນ, ກອງປະຊຸມພິເສດ, ຫຼັກສູດແນະນຳ, ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ;
- ຄະນະກຳມະການ ຕິດຕາມກວດກາເບິ່ງຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍ;
- ຄະນະກຳມະການ ທົບທວນນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວຢ່າງເປັນປົກກະຕິຕາມທັດສະນະຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກພາຍນອກທີ່ມີກ່ຽວກັບເຊື້ອໂລກເອດສ໌ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໄວຣັດສ໌ດັ່ງກ່າວຕໍ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ.

ທຸກບາດກ້າວທີ່ອະທິບາຍໄວ້ໃນຂ້າງເທິງນັ້ນ ຄວນຖືກລວມເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍທີ່ຄົບວົງ
ຈອນຂອງວິສາຫະກິດທີ່ໄດ້ຮັບການຂຶ້ນແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລະການຕິດຕາມກວດກາໃນ
ລັກສະນະທີ່ຍືນຍົງແລະຕໍ່ເນື່ອງ.